

The Eighth Princess Maha Chakri Sirindhorn Lecture
on International Humanitarian Law
“The Role of Women in Securing Peace, Justice, and Well-being”

by

Ms. Elisabeth Rehn

Former United Nations Under-Secretary-General

การแสดงปาฐกถา “สมเด็จพระเจ้าฟ้ามาหัจจกรีสิริรินธร” ครั้งที่ ๘
เกี่ยวกับกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ
ในหัวข้อ “บทบาทของสตรีในการรักษาสันติภาพ ความยุติธรรม และความผาสุก”

โดย

นางเอลิซาเบธ เรห์น

อดีตรองเลขาธิการสหประชาชาติ

11 August 2017

Vithes Samosorn, Ministry of Foreign Affairs

วันศุกร์ที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๐

วิเทศสโมสร กระทรวงการต่างประเทศ

Elisabeth Rehn

Hila, 02400 Kirkkonummi, Finland

Tel. +358-40-514 9369, Fax +358-9-298 0531

e-mail: elisabeth.rehn@kolumbus.fi

PERSONAL INFORMATION

Marital status: married to Ove Harald Rehn since 1955, four children

Nationality: Finnish

Date of birth: April 6, 1935

Languages: Swedish, Finnish, English, German

Interests: Fine arts, sports and nature

EDUCATION, ACHIEVEMENTS, PUBLIC SERVICE

- D.sc (Pol., h.c.) Turku 1998
- D.sc.(Econ.,h.c.) Helsinki 1994
- B.sc. /Economics) Helsinki 1957
- UNIFEM Independent Expert 2001-

- UN Under-Secretary-General, Special Representative of the Secretary-General in Bosnia and Herzegovina, 16.1.1998-15.7.1999
- UN Special Rapporteur for the Situation of Human Rights in Bosnia and Herzegovina, The Republic of Croatia, The Federal Republic of Yugoslavia and Former Yugoslav Republic of Macedonia, 27.9.1995 15.1.1998
- Member of European Parliament, 1995-1996
- Minister of Defence, 1990-1995
- Minister of Equality Affairs, 1991-1995
- Member of Parliament, 1979-1995
- UNICEF, Finnish committee member 1982-1994, Chairperson 1988 – 1993
Chairperson of the Standing Group of the National Committees, NY, 1990-1994
- Finnish Red Cross, Vice-chairperson 1984-1988
- OSCE, Court of Conciliation and Arbitration, member 1994-
- IPCD Conference in Cairo 1994, Member of the Ministerial Steering Group,
- Vice-chair of the Conference, and Member of the UNFPA Advisory Committee for Implementation of the IPCD Decisions 1995-1997
- Engendering the Peace Process, co-chair of the Conference in Jerusalem 1997,
- Member of the International Steering Committee 1997-
- UNIFEM, Independent Expert on a global assessment on women's role in peace- building, April 2001 -

OFFICIAL ADRESSES

- Council of Europe in Strasbourg
- OSCE Permanent Council in Vienna
- UNHCR Conference in Princeton
- Assembly of Western European Union in Paris
- Myhrberg-Club in Athens

- Wilton Park Conference in London
- OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights, Warsaw
- Seminar on Equality Affairs, Riga
- CEO Institute in Prague and Washington
- UN General Assembly and UN Commission on Human Rights (several times)
- YES-International, Copenhagen, introduction on Humanitarian Interventions-
- Mainstreaming a Gender Perspective in Multidimensional Peace Operations,
- in Windhoek Namibia and UN HQ New York
- OSCE Pristhina, Women in Politics Municipal elections in Kosovo
- University of Ravenna, keynote speech on Humanitarian Interventions
- Several other speeches and lectures

HONORS AND AWARDS

- Doctor of Economic Sciences, h.c. Swedish School of Economics and Business Administration, 1994 Helsinki
- Doctor of Politics, h.c., Åbo Akademi, 1998 Turku
- Honorary Member of UNICEF Finland 1994
- Honorary Member of Zonta International 1996
- Commander of the Order of the White Rose of Finland, 1992
- The Golden Charter of Peace and Humanism, 1998 Sarajevo/US

ประวัติ

นางเอลิซาเบธ เรห์น

ที่อยู่

อีลา ๐๒๔๐๐ เมืองเคอร์กคอนนัมมี (Kirkkonummi) สาธารณรัฐฟินแลนด์
โทรศัพท์ +๓๕๘-๔๐-๕๑๔๙๓๖๙ , แฟกซ์ +๓๕๘-๙-๒๙๘๐๕๓๑
อีเมล elisabeth.rehn@kolumbus.fi

ข้อมูลส่วนตัว

สัญชาติ: ฟินแลนด์

วันเดือนปีเกิด: ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๘

สถานภาพการสมรส: สมรสกับนายอูเว ฮาราลด์ เรห์นตั้งแต่วันที่ พ.ศ. ๒๕๙๘
มีบุตร ๔ คน

ภาษา: ภาษาสวีเดน ฟินแลนด์ อังกฤษ และเยอรมัน

ความสนใจ: ศิลปะ กีฬา และธรรมชาติ

การศึกษา ผลงาน การรับราชการ

- วิทยาศาสตร์ดุซงึ่บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขารัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยตุรกุ พ.ศ. ๒๕๔๑
- วิทยาศาสตร์ดุซงึ่บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฮลซิงกิ พ.ศ. ๒๕๓๗
- วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฮลซิงกิ พ.ศ. ๒๕๐๐
- ผู้เชี่ยวชาญอิสระ กองทุนสหประชาชาติเพื่อการพัฒนาสตรี (UNIFEM) ในเรื่อง บทบาทของสตรีในการสร้างสันติภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔ – ๒๕๔๖
- รองเลขาธิการสหประชาชาติ ผู้แทนพิเศษของเลขาธิการสหประชาชาติในบอสเนีย และเฮอร์เซโกวีนา พ.ศ. ๒๕๔๑ – พ.ศ. ๒๕๔๒
- ผู้เสนอรายงานพิเศษสหประชาชาติต่อสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในบอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา สาธารณรัฐโครเอเชีย สหพันธ์สาธารณรัฐยูโกสลาเวีย และอดีต สาธารณรัฐยูโกสลาฟมาซิโดเนีย พ.ศ. ๒๕๓๘ – พ.ศ. ๒๕๔๑

- สมาชิกรัฐสภายุโรป พ.ศ. ๒๕๓๘ – พ.ศ. ๒๕๓๙
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม สาธารณรัฐฟินแลนด์ พ.ศ. ๒๕๓๓ – ๒๕๓๘
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงความเท่าเทียมทางสังคมสาธารณรัฐฟินแลนด์ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๔ – ๒๕๓๘
- สมาชิกรัฐสภาสาธารณรัฐฟินแลนด์ พ.ศ. ๒๕๒๒ – ๒๕๓๘
- ผู้แทนสาธารณรัฐฟินแลนด์ในคณะกรรมการองค์การกองทุนเพื่อเด็กแห่ง สหประชาชาติ (UNICEF) พ.ศ. ๒๕๒๕ – ๒๕๓๗ ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการฯ พ.ศ. ๒๕๓๑ – ๒๕๓๖ และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการ แห่งชาติถาวร นครนิวยอร์ก พ.ศ. ๒๕๓๓ – ๒๕๓๗
- รองประธานสภาภาษาฟินแลนด์ พ.ศ. ๒๕๒๗ – พ.ศ. ๒๕๓๑
- สมาชิกศาลอนุญาโตตุลาการขององค์การว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (OSCE) พ.ศ. ๒๕๓๗
- สมาชิกคณะมนตรีอำนวยการ การประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยประชากรและการ พัฒนา (ICPD) ณ กรุงไคโร พ.ศ. ๒๕๓๗
- รองประธานการประชุมและสมาชิกที่ปรึกษากองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ (UNFPA)
- คณะกรรมการการดำเนินการตามข้อตัดสินใจการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วย ประชากรและการพัฒนา (ICPD) พ.ศ. ๒๕๓๘ – พ.ศ. ๒๕๔๐
- ประธานร่วมการประชุมว่าด้วยกระบวนการก่อให้เกิดสันติภาพ ณ กรุงเยรูซาเล็ม พ.ศ. ๒๕๔๐
- สมาชิกคณะกรรมการอำนวยการระหว่างประเทศ (International Steering Committee) พ.ศ. ๒๕๔๐
- ผู้เชี่ยวชาญอิสระในการประเมินบทบาทของสตรีในการสร้างสันติภาพสากล เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๔
- เป็นประธานคณะทำงานที่ ๑ ด้าน Democratization and Human Rights ของ ข้อตกลงเพื่อเสถียรภาพในยุโรปตะวันออกเฉียงใต้ (Stability Pact for South Eastern Europe – SPSEE)

การกล่าวปราศรัย

- สภายุโรป สตราสบูร์ก
- สภาถาวรองค์การว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (OSCE) กรุงเวียนนา
- ที่ประชุมข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติพริ้นซ์ตัน
- ที่ประชุมสมัชชาองค์การสหภาพยุโรปตะวันตกกรุงปารีส
- Myhrberg Club ณ กรุงเอเธนส์
- ศูนย์ประชุมวิลตัน ปาร์ค ณ กรุงลอนดอน
- สำนักงานเพื่อสถาบันการปกครองแบบประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชนองค์การว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (OSCE) กรุงวอร์ซอ
- การสัมมนาว่าด้วยความเท่าเทียม ณ กรุงริกา
- สถาบันประธานคณะกรรมการบริหาร (CEO) ณ กรุงปราก และ กรุงวอชิงตัน
- สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติและคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (หลายครั้ง)
- สำนักงาน YES-International ณ กรุงโคเปนเฮเกน ว่าด้วยความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแทรกแซงด้วยเหตุผลทางมนุษยธรรม
- บรรยายหัวข้อ “Mainstreaming a Gender Perspective in Multidimensional Peace Operations” ณ กรุงวินด์ฮุก สาธารณรัฐนามิเบีย และสำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา
- บรรยายหัวข้อ “Women in Politics Municipal Elections in Kosovo” องค์การว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (OSCE) ณ กรุงพริชตีนา สาธารณรัฐคอซอวอ
- ผู้กล่าวสุนทรพจน์หลัก (keynote speaker) เกี่ยวกับการแทรกแซงด้วยเหตุผลทางมนุษยธรรม ณ มหาวิทยาลัยราเวนนา
- การกล่าวสุนทรพจน์และปาฐกถาอื่นๆ อีกหลายครั้ง

เกียรติยศและรางวัล

- เศรษฐศาสตร์ดุष्ฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สถาบันเศรษฐศาสตร์และการบริหารธุรกิจ สวีเดน พ.ศ. ๒๕๓๗ ณ กรุงเฮลซิงกิ
- รัฐศาสตร์ดุष्ฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ณ ตุรกุ สาธารณรัฐฟินแลนด์
- สมาชิกกิตติมศักดิ์กองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) สาธารณรัฐฟินแลนด์ พ.ศ. ๒๕๓๗
- สมาชิกกิตติมศักดิ์ซอนต้าอินเตอเนชั่นแนล พ.ศ. ๒๕๓๙
- Commander of the Order of the White Rose of Finland พ.ศ. ๒๕๓๕
- The Golden Charter of Peace and Humanism พ.ศ. ๒๕๔๑

The Eighth Princess Maha Chakri Sirindhorn Lecture on
International Humanitarian Law

11th August 2017

Elisabeth Rehn,

Former Under-Secretary-General of the United Nations

“The Role of Women in Securing Peace, Justice and Wellbeing”

Your Royal Highness, Your Excellency the Minister for Foreign Affairs,
Secretary General of the Thai Red Cross Society, Distinguished Guests,

I would like to begin by expressing my sincerest condolences for the passing of His Majesty King Bhumibol Adulyadej. His devotion to improve the lives of the Thai people will long be remembered in the Kingdom of Thailand and around the world.

It is a great honor for me to have the opportunity to present you my experiences and thoughts. Throughout my life and my career, I have witnessed how important international humanitarian law and human rights law are for the protection of individuals.

The situation of human rights, both in Finland and worldwide is close to my heart. Today there are no barriers to information, what happens in Finland or Thailand; Syria or Yemen, reaches us on prime time with an almost frightening speed. I will take a special focus on the situation of women and children in wars and conflicts, but will of course also look

into the developments in peace time. I am grateful for having experienced so many positive achievements, which of course makes every step backwards even more sad.

The lecture will be given in the form of a narrative. I hope that you will not find this method of presentation self-praising, that is absolutely not the intention. Milestones of my life and my work will be covered in a greater context and also described through detailed stories. I hope they will explain why I highlight some of the national and international tasks that I have had over the years in the field of human rights, especially women's rights, and international humanitarian law. Whilst the main focus of the lecture will be on conflict situations, I wish to start by addressing women's role in the society in general. Evidence shows that gender equality is a powerful tool for conflict prevention, as I will discuss in more detail later on.

WOMEN IN FINNISH POLITICS

Let us begin with Finland. I wish to pay tribute to my own country, celebrating the 100 years of independence achieved in 1917. Already eleven years earlier in 1906, Finnish women got their full political rights through universal suffrage and – as the first women in the world – the right to stand for elections. The following year, 19 women were elected to the Parliament (altogether 200 members). Every woman who made her way to a seat in the Parliament, had only her own energy and expertise, and some networks of likeminded women to thank for the achievement. Things were certainly not easy and straight forward for these Finnish female pioneers - on the contrary. They had to suffer a lot of direct criticism, but also talks behind their backs, whispers and misbelief in their

political capacity. I am sad to admit that this still is not past history. Generations of women politicians and women leaders from other branches have experienced some of the same mistrust. The official attitude and legislation acknowledge absolute equality. However, I believe that women will always meet some hidden male, and also female skepticism, which of course makes women try even harder to testify that women leaders are as capable as men.

The way men and women make decisions differ – various studies have exemplified this. A recent study commissioned by Grant Thornton covering 10.000 companies worldwide gave an interesting result. Under stress men seem to go for quick solutions, with less time for consultations before. Women take some time to get an overview of how the decision will effect more widely, including consultations. Both approaches have their advantages and disadvantages: women's way mostly guarantees sustainability, but might come too late to be efficient. The lack of hesitation, on the other hand, might make decisions taken by men too hasty, causing unforeseen problems. The study therefore strongly recommends boards to include both men and women in the leadership, to gain the advantage of decisions based on a variety of experience and facts. The same works for peace negotiations, women must be present at the table. I will come back to this.

If you only look at numbers, Finnish women's political glory was a period after 2007, when the President of the Republic, President of the Supreme Court, and 12 Ministers of the Government out of 20 were all women. The Parliament had over 40% elected women, as it has today as well. Finland also has a law requiring a 40% quota for the gender less

represented in government committees, advisory boards and other similar bodies. Not a “women's quota” as often named. From experience we know that men traditionally dominate the committees for Foreign Affairs, Finance, or Defense. At the same time you find the number of women dominating the committees for Health and Social Affairs, Education, Gender Equality. Through the quotas we try to get a gender balance in the various committees.

In spite of their strong participation in the political life, Finnish women are not as equally represented at the highest levels of business, at the boards of companies. I acknowledge that many countries have a rather opposite situation to Finland when it comes to women's positions in leadership. There is a high participation of women in the economic life, when less in politics. I'm told that women leaders are highly appreciated in the economic life of Thailand. As the national elections are scheduled for next year in Thailand, now is the perfect time to encourage more and more women to stand for elections also here in Thailand.

Politics or economy, it is important that women participate in building the society. Women have a special role beyond other roles, investing in health care, fighting infant mortality, working for reproductive health care, cultural tolerance, and not least for compulsory education, values Thailand and Finland share. We can of course ask ourselves what has been achieved by the many Finnish female politicians? Reaching over the party lines, women in the Finnish Parliament, like in many other countries, have established networks which cooperate on issues like length of parental leave, children's day care, making it possible for both parents to work outside the family with as equal conditions as possible.

I would like to present to you a video featuring the first woman as Minister in the Government of Finland. We can also listen in the video to the first female President of Finland, President Tarja Halonen.

MY OWN EXPERIENCES

My own journey started as the youngest of three daughters of a rural medical doctor, the only one for 10.000 citizens and presumptive patients. It is a very long time ago, but I learned what caring about people means in real life. I got many lessons following my father's work. My mother was engaged in the civil society – one of the important organizations was the Finnish Red Cross.

To take an example: today we all know how important it is to vaccinate all children, how many lives have been saved, how many babies have grown up to be healthy adults. During my childhood it started in Finland too. My father travelled with a nurse to the village schools of our municipality, where children were brought by their parents to be vaccinated against the most common child diseases. My sister and I, young girls ourselves, wrote the names, birthdates, parents' names in reports. Sounds not very professional in today's efficient data-ruled Finland, but worked during these circumstances. We used to help in the household, why not then also for a common good?

Those diseases are now almost eliminated in Finland, as long as parents understand to let their children be vaccinated. There are unfortunately tendencies amongst modern young parents not to let their children be immunized as “those diseases don't exist anymore”. It is very dangerous thinking, and could jeopardize the achieved good health situation.

Globalization has many good values, but connecting people means also sometimes connecting diseases. The wonderful work UNICEF and others are doing when vaccinating the world's children, must not be undermined by less thoughtful people.

But there were other lessons to be learned too. During World War II, in my childhood, Finland was in war with the Soviet Union, and every citizen, even a young child like me tried to be helpful for the country. I became very patriotic (not nationalistic) when facing closely our losses. It gave me a strong understanding of the situation of today's victims of wars and conflicts. Due to the terms of the 1944 Peace Agreement, Finland had to give up much of our territory at the eastern border. 400.000 of our citizens had to leave their homes to be re-settled elsewhere in Finland. I think it was quite unique that Finland left de-populated land to the victors, no-one was left behind, all were taken care of within the borders of the own country. My husband then 11 years old, was one of them who had to leave their homes in 1944. The traumas of my husband's family together with all the other evacuated men and women, elders and children, taught me to understand the feelings of today's millions of refugees and asylum seekers. Nobody wishes to leave their homes under pressure, the longing for a return seldom fades.

MINISTER OF DEFENCE

As a mother of four, working with my husband in his small enterprise, following the example of excellent women, I was drawn into politics in 1975. After 16 years in Parliament, Minister of Defense for five years, also working as the Gender Equality Minister at the same time, the road took me to the international arena.

The combination of Defense and Gender Equality seems certainly quite odd, but in reality it was excellent. I could look into the gender equality from different perspectives. The position of defense minister was quite special – I was not only the first female defense Minister in Finland, but also worldwide. There had been excellent women earlier like Presidents Bandaranaike, Chamorro, and some others managing the post, but in combination with a Presidency or of Prime Minister. This brought me in a position in Finland where many eagerly hoped for my success, as many feared and even wished that I will be a total catastrophe.

After my appointment, the old veterans of war were shaken, asking “is Finland short of men when we have to appoint a woman as Defense minister? Some radicals in the women's movement disliked the appointment “again a woman falls in the trap built by men!” In spite of that, looking back at those five years, I believe they went quite well both for Finland and myself.

The main duty of the Defense Minister is responsibility for the security and defense of our country in all situations. This is something much more than buying F/A 18 - fighters or other military equipment. Caring in all situations about the people who we train to defend our country must be one of the priorities, otherwise security will not be achieved. In all surveys about the Finnish attitude to the defense of our country the positive rates have been very high. For instance more than 70% of the young men are prepared to defend the country in all situations. The conscripts can make a choice of civil service, but the percent is not very high. It was important for me to care about those who made the military service and their physical and mental wellbeing. I did not accept

offending and unfair methods in their training. There were many touching stories about the relationship with the conscripts. A woman as a Defense minister is met with respect and honor – but at the same time she seems to be closer as a human being to the conscripts. I got private letters asking for help to solve their problems, sometimes I got just postcards with “Elisabeth how are you, we are fine” signed by the conscripts of a unit. They came especially from peacekeepers out in missions.

PEACEKEEPING MISSIONS

When I served as the Minister for Defense, military voluntary service was made possible for women. Women were also trained for participation in the Finnish peace keeping missions. The first women joined UNDOF on the Golan Heights and UNIFIL in South Lebanon. Today we have had numerous women out in the missions – in the Former Yugoslav Republic of Macedonia, Bosnia & Herzegovina, Afghanistan, Kosovo to mention a few. Female peace keepers are needed in the missions not least to learn about the situation of women, to communicate with the local women. Many cultures don't allow women to be in touch or report to male strangers. Therefore, if a peace keeping mission wishes to implement its mandate effectively, it is necessary to have female staff.

I was pleased to learn that the female peacekeepers from Thailand are especially trained to work with the local women, to learn about their thoughts and needs when affected by a conflict. There is a strong need for more female peace keepers, and as strong need for getting more female Civil police to the missions.

I am very proud that Ms. Tarja Raappana, one of the first trained women, was recently chosen by the Finnish Union of Peacekeepers as the Peacekeeper of the Year. It is an acknowledgement of the important values women are standing for in the missions.

Finland has a very long history of peacekeeping. We participated in the first UN mission 1956-57 in Suez, with more than 400 soldiers. Through the years Finland has participated under the UN-flag in numerous missions. Operations in Bosnia-Herzegovina and Kosovo were under the command of NATO, but mandated by UN resolutions. Today Finland participates also in peace missions authorized by the European Union and OSCE. Two Finns have had the honor to serve as UN Special Representatives of the Secretary General in peace missions; President Martti Ahtisaari in Namibia leading UNTAG, the first UN peace operation covering both military, police and election observers 1989-90, and myself leading UNMIBH, a CivPol mission in Bosnia 1998-99. Before that appointment I worked from 1995 as UN Special Rapporteur on Human Rights in the territory of Former Yugoslavia, an honorary mission.

Regardless of the nature of the missions, it has been of utmost importance for Finland to train the young men and women to have a sufficient preparation for the new duties. Until now Finnish Peacekeepers participate voluntarily, they have done their military service, and some have the ranks of officers. In addition to military experience, all the peacekeepers have to go through a country specific preparatory course focused on the situation in the conflict area. In addition to the military skills and strategies the lectures include topics like history, culture, religion, traditions, gender equality, minorities, and of course human rights

and international humanitarian law .We count on our young men and women to fulfil their duties also as a kind of ambassadors for Finland, respecting the people they are sent to protect. The training includes not only general introduction to humanitarian law and human rights law, but also practical guidance on for instance how to act when meeting a child soldier, or a victim of rape.

INTERNATIONAL EXPERIENCE

Outside the politics, I chaired UNICEF and World Wide Fund for Nature WWF in Finland for many years, and I am proud to have been the Vice chair of the Finnish Red Cross. The Convention of the Rights of the Child, the Geneva Conventions and other sources of international humanitarian law have been leading me. Partly through my contacts to WWF, I am very much aware of the challenges the climate change will bring us. More people having to leave their homes and home countries, in the worst case even new armed conflicts.

It is interesting how much direct confrontation changes your mind. As an example, as Minister I accepted the fact that anti-personnel mines could be used at our borders if so needed.

As UN Human Rights Rapporteur in the Former Yugoslavia I met daily with mutilated civilians, many of them children, who had stepped into mines. When visiting Cambodia I visited workshops for hundreds of victims of landmines. These confrontations with reality totally changed my mind. I am glad that my country has since joined the Ottawa Convention against anti-personnel mines.

The conflicts of today have changed their nature, soldiers used to fight soldiers – today most victims are civilians and especially women and girls are direct targets of warring parties and extreme terrorist groups. The strategy of war includes sexual violence, mass rapes. A few years ago we were shocked by the news about the 200 Nigerian schoolgirls kidnapped by Boko Haram – one of the brutal extremist groups. The sin of the girls was the wish to be educated, something so extremely important to all girls and boys. Most of them have not been released until now – it is difficult to imagine what they have gone through, and how they can cope with the future.

I have been very sad to learn that even some peace-keepers have used sexual violence against the individuals that they were supposed to protect. The scandals from the Central African Republic where young local boys and girls were sexually violated should never be allowed to happen.

The establishment of the International Criminal Court in 2002 was a remarkable step forward also with regard to fighting sexual violence in conflict. The Statute of the Court includes rape in the definitions of the gravest crimes. The Statute defines various forms of sexual and gender-based violence as underlying acts of crimes against humanity and war crimes and recognizes that these may also constitute acts of genocide. The “court of last resort” has tried perpetrators with crimes that include the use of child soldiers in the DRC, sexual violence in CAR and the systematic destruction of humanity's shared cultural heritage at Timbuktu, Mali.

Alongside the ICC, domestic and regional mechanisms, as well as ad hoc and mixed tribunals have strengthened international justice.

PEACE OR JUSTICE - RECONCILIATION

The most important question is: Do we prefer peace or justice – or can we have both?

Many high level peace mediators prefer peace, as a means to build the society again, adding that justice will be handled later on. They fear that peace negotiations will not be successful when setting conditions. The same men who started the war, the warlords, are often parties to the negotiations. They are the perpetrators who should not enjoy impunity. But from the victim's point of view, from the community's point of view, sustainable peace cannot be achieved without justice. My personal experience, especially as member and Chair for 6 years of the Board of Directors of the Trust Fund for Victims (TFV) of the International Criminal Court in the Hague, I learned that recognition of the victims' situation is a precondition for reconciliation. The TFV has been able to assist both raped women and child soldiers, healing trauma and leading to a new life.

The International Criminal Court (ICC) and the Trust Fund for Victims (TFV) were founded under the Rome Statute, adopted in 1998. The ICC is in charge of prosecuting and judging those responsible for genocide, war crimes, crimes against humanity, and crime of aggression. The TFV provides support to victim survivors of these crimes and their families in situations under the jurisdiction of the ICC.

The Trust Fund for Victims has two unique mandates. Perpetrators of crimes within the jurisdiction of the ICC cannot and should not escape accountability. Moreover, when convicted, they should pay for the consequences of their crimes. Within the Rome Statute, reparations to

victims have become a touchstone of international criminal justice. If the indigence of the convicted person is confirmed, the first mandate of TFV will come to use. The States Parties have enabled the TFV to financially complement collective reparations to victims from its own resources. In 2015 after decisions on Court-ordered reparations, the TFV has planned the implementation assisted by a wide range of experts to find the best way to repair the harm- without causing more harm. In the Katanga case the Trial Chamber of ICC has issued an order for reparations, finding 297 victims of Mr. Katanga's crimes eligible for reparations. The decision states both individual and collective reparations.

The second mandate of the Trust Fund has been very active since 2008, with more than 300.000 beneficiaries. Using voluntary contributions from donors, the TFV provides assistance to victims and their families in ICC situations through programmes of physical rehabilitation, material support and psychological rehabilitation. It serves as an immediate response to the urgent needs of victims and their communities who have suffered harm from crimes under the jurisdiction of ICC.

To give an example on the complexity of assisting victims, I will mention former child soldiers. They were forced to fight by the enemy, and are definitely victims. At the same time they are perpetrators, who have killed in a brutal way following orders of the Commander. I have met with many of them in Northern Uganda and DRC. The community will not accept them back after the peace. For girl soldiers who have given birth to a child fathered by the enemy the situation is even worse. How to get them back to the society?

This is one of the many reasons why women must be included in all peace processes, at the table, not as observers behind. Women and their organizations are experts on the society to be built after the peace agreement. Justice, education, social security, trauma counselling are as important as building bridges and roads. Justice is not only to get perpetrators behind bars, at best it should be transformative justice, seeking the truth and recognition of the crimes.

A well-known example is the use of Gacaca-courts in Rwanda. During the genocide in 1994, 800,000 men and boys, some women too, were killed within 100 days. At the same time around half a million women and girls were raped. It was impossible to manage trials for all the perpetrators, the UN Rwanda tribunal and national courts did their best to handle the gravest crimes, but the prisons were overcrowded with prisoners waiting for trial. Rwanda has an old tradition of justice that has functioned by bringing the people of a village together, “sitting under the tree”. Led by the old wise man of the village, victims, perpetrators, witnesses come together to work out the situation. Of course they cannot function as a judicial court, but for less grave crimes it is possible to find the truth, to get confessions, perhaps some compensation, in the best situation even forgiveness, and most important, reconciliation which gives the means to go forward with your life.

INTERNATIONAL HUMANITARIAN LAW

International human rights law has the aim of protecting all persons at all times. International humanitarian law (IHL) is applicable in times of armed conflicts. Both protect human rights, but the difference between them is that IHL is largely based on distinctions- in particular between civilians

and combatants. The protection of civilians has unfortunately failed too often during the last decades.

The principle of distinction is the cornerstone of IHL. It requires parties to an armed conflict to distinguish at all time between civilians and combatants and not direct attacks against civilians or civilian objects, such as schools and hospitals.

IHL also prohibits indiscriminate attacks, which although not intentionally targeting civilians, are of a nature to strike military and civilian objects or persons without distinction. IHL prohibits also the use of certain weapons that are intrinsically indiscriminate or which can continue to cause injury long after their deployment, such as chemical and biological weapons as well as anti-personnel mines.

Parties to an armed conflict are required to ensure the humane treatment of all persons within their power, including security of life and person and fundamental judicial guarantees. Women must be especially protected against rape, enforced prostitution or any other form of indecent assault. Women's personal safety is also protected by human rights and refugee law.

These are some examples on what the IHL stands for – and what so brutally is broken in conflicts like Syria. The rules of war are not respected anymore. It is a great concern that the UN and Red Cross/Crescent/Chrystal flags are the direct targets of attacks. Too many of the brave people who serve in the conflict areas helping civilians, have lost their lives. The representatives of the media are facing the same

situation; the security of the free media reporting to the outside world has decreased. Their work is utterly important – otherwise we would not know the truth. Another source of grave concern is the frequency of attacks on health-care facilities and personnel, despite their specific protection under IHL.

The rule of law, both within the national boundaries and in the international arena, is an achievement of our civilization that we need to defend. Some practices such as torture in all its forms have been outlawed under all circumstances, be it in armed conflict or in peace time. I understand that Thailand is a party to the Convention against Torture and is currently enacting national legislation to better implement this important international treaty. This is essential if perpetrators are to be prosecuted and sentenced.

The United Nations Rules for the Treatment of Women Prisoners, known as the Bangkok Rules, recognize that women prisoners are at particularly high risk of rape, sexual assault and humiliation in prison. The Rules provide important provisions for the protection of women against abuse in prisons and for ensuring accountability for abuse. I know that Her Royal Highness Princess Bajrakitiyabha has been instrumental in establishing and promoting these Bangkok Rules.

I also wish to highlight the need to stop irresponsible arms transfers. They facilitate human rights abuses and violations of the IHL on a massive scale. Fortunately, the Arms Trade Treaty was adopted to stop such transfers and will therefore contribute to reducing the suffering of millions of civilians who are affected by armed conflict and violence. I was pleased to learn that Thailand has signed the Treaty and is in the process of ratifying it.

The President of the ICRC, Mr. Peter Maurer has noted that “We have entered an era in which armed conflicts are greater in complexity and numbers of actors, longer in duration, wider in their regional impact, broader in tactics and weapons used and, above all, more atrocious in the human suffering they cause”. He also said that “We must be honest with ourselves: collectively, we are failing to protect the most vulnerable from the impact of armed conflict and violence” and urged for a renewed commitment to respect the law. I wholeheartedly join this call truly hope that the countries of this world will make every effort to enhance compliance with the law, and establish this mechanism.

I also wish to refer to a speech by UN Secretary General, Antonio Guterres speaking in London after his appointment in January. “We are seeing the human rights agenda losing ground to the national sovereignty agendas. We see more and more irrational behaviours, including an aggressive nationalism”. He emphasized the three separate pillars of the UN -peace and security, human rights and sustainable development – and questioned whether these issues could any longer be addressed separately, saying “There is no peace and security without human rights”. And about Syria, and for all wars “we need to convince the parties of the conflict that these wars cannot be won”. When that is understood, there is a hope for peace. [The Video about snap shots of IHL]

WOMEN AS PEACE DEFENDERS

Is there a hope for peace in the women's actions for peace?

After the UN Security Council Resolution 1325 on Women, Peace and Security was adopted in 2000, Ellen Johnson-Sirleaf, today the president

of Liberia, and I were asked by the UN to make an assessment of the real situation of women and girls in wars and conflicts. Commissioned by UNIFEM we travelled to 14 regions of conflict around the world, starting in 2001 in East Timor and Cambodia. We interviewed hundreds of women and girls about their experiences. It was sad to learn that regardless of whether we were in Cambodia or Somalia, Colombia or Sierra Leone, the women had the same story to tell about armed men who raped them and kidnapped their children to be soldiers. In some cultures the husbands left their raped wives, it was too much for a man's pride and honor to have a wife who has been with other men.

Our report "Women War Peace " was presented by Secretary General Kofi Annan to the Security Council in 2002, with many recommendations. One of them was the need for National Action Plans for the implementation of SCR 1325. Finland is updating the 3rd version of the NAP, as new challenges will come. The cooperation between government and civil society during the preparation is most educating and fruitful, a positive process in itself. I am glad that our Ministry of Defense has been very actively involved during the years. I have learned that Thailand is now in the same process, working for your own National Action Plan. I know that the Southern Border Provinces in Thailand have long been affected by violence and I am aware that women play an important role in many civil society organizations in that part of the country. I would like to express my sincere hope that these women with their direct experience of violence will be part of this national discussion. I wish you a lot of luck with the important work, and hope for a good result. I am sure that my ambassador Mrs. Suikkari-Kleven is more than happy to tell about our experiences if you so wish.

I was also a member of the High Level Advisory Group for an update of the situation of SRC 1325 facing its 15th birthday. A new Global Study “Preventing Conflict, Transforming Justice, Securing the Peace” was commissioned by UN Women with the lead author Radhika Coomaraswamy. The Study is excellent, but I was saddened to find that we had to repeat many of the recommendations already presented in the report 15 years ago. Still too many of the recommendations had not been implemented.

There were some good news as well. Major advances have been made to address sexual violence in conflict through international courts and other accountability mechanisms. The number of peace agreements that include gender specific provisions has increased compared with the time before SCR 1325. More security sector personnel are now trained to prevent and respond to sexual and gender-based violence, and more countries are implementing national action plans or related strategies.

The report also demonstrates that women’s empowerment and gender equality contribute to the conclusion of peace talks and sustainable peace, accelerating economic recovery, strengthening protection efforts of peace operations and humanitarian assistance, and countering violent extremism. The findings in the Global Study highlight that when women are at the peace tables, their participation increases the probability of a peace agreement lasting at least two years by 20 per cent, and 35 per cent over 15 years.

There are many successful examples on women's activities to build peace. The African Women's Situation Room has achieved excellent

results preparing for elections in Africa. Women are trained to function in situations before and under elections. They inform local women about the elections, your rights to vote of free will, not under pressure of male relatives. The importance of security at the polling stations is followed up with direct connection to police stations. During the election the Situation Room functions as a central for all information. There are clear indications about functioning well, with experience from Liberia, Senegal, Kenya and many more elections. The fair voting right is elementary for women's participation in the political life.

In Colombia the Peace negotiations finally after the long civil war ended in a Peace Agreement. The Colombian women's strong activity to end the war was a clearly acknowledged cause to the final break through. In Guatemala women have played a decisive role in the peace process, and the strength of the Liberian women is well known. Through silent mass protests, where the women sat dressed in white, they forced president Charles Taylor to start peace negotiations. The methods women use in their work for peace are quite unconventional, but effective. Unfortunately the movement of Peace Defenders is facing problems, it is important that their valuable work for peace is acknowledged.

One more very special example. Already for several years African women organizations have gathered at the African Union in Addis Abeba for a pre-meeting before the Summit of the Heads of State. During 3-4 days "Gender is my Agenda Conference" prepares the Summit Agenda from a Gender point of view. The outcome is a proposal, or list of requirements, for the Heads of State. This is quite unique, to my knowledge there are not pre-meetings on Gender in connection to the Summits of other Continents.

Some of the experiences made in other countries might be helpful in the ongoing attempts to end the violence in the Southern Border Provinces of Thailand. As I said before, women must be included at the table in peace processes, and not as outside observers, in order to maximize the chances for a successful outcome.

WHERE DO WE STAND TODAY?

The UN Secretary General Antonio Guterres has a long experience from the field, I welcome the emphasis on human rights and prevention he has announced to be his priorities. Together with many other women I was disappointed when UN member states once again did not appoint a woman to the highest position of UN. The truth though is that an excellent candidate won, and we expect him to raise the credibility of the world organization. Creating peace in Syria has failed because of the difficult rules of the Security Council with the veto rights for permanent members.

The UN has weaknesses, but through the years the UN agencies, together with initiatives like Justice Rapid Response, or the Global Centre for the Responsibility to Protect, or the quite new Sustaining Peace Framework have represented major steps towards addressing the structural shortcomings of the multilateral system.

The ICRC has recently published an interesting study called People on War 2016. People living in countries affected by armed conflict were asked if they believe the rules of war matter. They do. Over two thirds of people living in these countries think it makes sense to impose limits on how they are fought. Almost half of those surveyed in conflict-affected countries

believe international humanitarian law prevents wars from getting worse. But the study also showed that people are becoming resigned to the death of civilians as an inevitable part of war. This trend has to be reversed

The attitudes of people all over the world seem to have grown much harder. There is more division between people than elements unifying them. The hardened attitudes, the fact that people of many countries were confronted with the enormous amount of unhappy people trying to escape from war, extremism and the negative impacts of the climate change seem to have opened for a much more militaristic attitude amongst people. To end conflicts with arms instead of through negotiations seems to have been accepted by too many. There is an increasing thinking of “us” and of “them”. A thinking that always has ended sadly.

Last week, The Baltic Sea and Gulf of Finland which we have been used to regard as the Sea of Peace, was the training areas for Russia, China, and later some Nato countries and the Nordics... All are friendly states, but massive demonstration of military power frightens civilians. And I have not forgotten that I used to be Defense minister, and am still a patriot, and I don't like the situation.

I am a born optimist, otherwise I would not be here with you today. My address might have sounded very pessimistic, and I have to apologize for that. We must trust each other, cooperate for peace, and give our support to all of them who have the courage to personally work for bringing peace and justice to the world.

Thank you.

(คำแปล)

การแสดงปาฐกถา "สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร" ครั้งที่ ๘

เกี่ยวกับกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ

วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๐

นางเอลิซาเบธ เรห์น

อดีตรองเลขาธิการสหประชาชาติ

“บทบาทของสตรีในการรักษาสันติภาพ ความยุติธรรม และความผาสุก”

ดิฉันขอเริ่มต้นด้วยการกล่าวแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งและถวายความอาลัยต่อการสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร การอุทิศพระองค์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของปวงชนชาวไทยจะสถิตอยู่คู่กับราชอาณาจักรไทยและทั่วโลกตราบนิจนิรันดร์

ดิฉันรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่มีโอกาสนำเสนอประสบการณ์และแนวคิดของดิฉันต่อฝ่าละอองพระบาทและท่านทั้งหลาย ตลอดช่วงชีวิตและการทำงาน ดิฉันได้เห็นว่ากฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศและกฎหมายสิทธิมนุษยชนมีความสำคัญในการคุ้มครองบุคคลมากเพียงใด

สถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั้งในฟินแลนด์และทั่วโลกเป็นสิ่งที่ดิฉันรู้สึกผูกพัน ปัจจุบันการได้รับข่าวสารแบบไร้ขีดจำกัด สิ่งที่เกิดขึ้นในฟินแลนด์หรือในไทย ซีเรียหรือเยเมน ไปถึงพวกเราอย่างรวดเร็วจนน่ากลัว ดิฉัน จะเน้นเรื่องสถานการณ์ของสตรีและเด็กในสงครามและความขัดแย้ง แต่ก็กล่าวถึงพัฒนาการต่าง ๆ ในยามสันติด้วย ดิฉันรู้สึก

ปลื้มปิติที่ได้เห็นความสำเร็จในด้านบวกในหลาย ๆ เรื่อง แต่นั่นก็ยังทำให้ดิฉันรู้สึกเศร้า สลดกับการก้าวถอยหลัง

การแสดงปาฐกถาครั้งนี้จะเป็นการเล่าเรื่อง ซึ่งดิฉันหวังว่า ผู้ฟังจะไม่รู้สึกว่าเป็นการยกย่องตัวของดิฉันเองซึ่งนั่นไม่ใช่วัตถุประสงค์อย่างแน่นอน ดิฉันจะเล่าถึงเหตุการณ์สำคัญในชีวิตและการทำงานในบริบทกว้าง ๆ และจะบรรยายผ่านเรื่องราวโดยละเอียด ดิฉันหวังว่าเรื่องราวเหล่านี้จะอธิบายว่าทำไมดิฉันถึงมุ่งมั่นเน้นถึงภารกิจบางประการด้านสิทธิมนุษยชนทั้งภายในและระหว่างประเทศ โดยเฉพาะสิทธิสตรี และกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ แม้ว่าการแสดงปาฐกถาครั้งนี้จะมุ่งไปที่สถานการณ์ความขัดแย้ง แต่ดิฉันขอเริ่มการบรรยายเกี่ยวกับบทบาทของสตรีในสังคมโดยทั่วไป มีหลักฐานที่แสดงว่าความเท่าเทียมทางเพศเป็นเครื่องมือที่ทรงพลังต่อการป้องกันความขัดแย้ง ซึ่งดิฉันจะอภิปรายเรื่องนี้ในรายละเอียดต่อไป

สตรีในการเมืองฟินแลนด์

เริ่มจากเรื่องของฟินแลนด์ ดิฉันขอกล่าวสรรเสริญฟินแลนด์ซึ่งได้เฉลิมฉลองการครบรอบ ๑๐๐ ปีแห่งอิสรภาพซึ่งได้รับมาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๑๗ ก่อนหน้านั้นตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๐๖ สตรีชาวฟินแลนด์ได้รับสิทธิทางการเมืองอย่างสมบูรณ์ผ่านสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งทั่วไปและสิทธิในการสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งเป็นสตรีกลุ่มแรกของโลก ในปีถัดไป สตรี ๑๙ คนได้รับเลือกในรัฐสภา (จากสมาชิกรัฐสภาทั้งหมด ๒๐๐ คน) สตรีทุกคนที่ได้เข้าไปมีที่นั่งในรัฐสภามีเพียงพลังและความเชี่ยวชาญของตน และเครือข่ายของสตรีที่มีความคิดคล้ายคลึงกันที่ทำให้พวกเขาเหล่านั้นประสบความสำเร็จ

แน่นอนที่มันไม่ใช่เรื่องง่ายเลยสำหรับสตรีผู้บุกเบิกชาวฟินแลนด์กลุ่มนี้ ในทางตรงกันข้ามพวกเขาต้องอดทนต่อการถูกวิพากษ์วิจารณ์ทั้งต่อหน้าและลับหลัง คำติฉินนินทาและความไม่เชื่อถือนในศักยภาพทางการเมืองของพวกเขา ดิฉันเศร้าใจที่ต้องยอมรับว่าสิ่งเหล่านี้ยังคง

เกิดขึ้นในปัจจุบันและไม่ใช่เพียงแค่อดีตนักการเมืองสตรีและผู้นำสตรีในสาขาอื่น ๆ หลายรุ่นหลายสมัย ต่างก็มีประสบการณ์ที่ไม่ได้รับความไว้วางใจเช่นนี้ แม้ทัศนคติที่เป็นทางการและกฎหมายจะยอมรับเรื่องความเท่าเทียมอย่างสมบูรณ์ อย่างไรก็ตาม ดิฉันเชื่อว่าผู้หญิงต้องเผชิญกับผู้ชายรวมทั้งผู้หญิงที่ซ่อนความอคติอยู่เสมอ ซึ่งทำให้ผู้หญิงยิ่งต้องพยายามให้หนักขึ้นในการพิสูจน์ว่าผู้นำสตรีมีความสามารถเท่ากับผู้ชาย

มีผลการศึกษาต่างๆ ที่แสดงว่า ผู้ชายและผู้หญิงมีวิธีการตัดสินใจที่แตกต่างกัน ผลการศึกษาล่าสุดที่จัดทำโดย Grant Thornton ครอบคลุมบริษัท ๑๐,๐๐๐ แห่งทั่วโลก แสดงผลลัพธ์ที่น่าสนใจว่า ภายใต้ภาวะความตึงเครียด ผู้ชายมักจะแก้ปัญหาอย่างรวดเร็ว โดยใช้เวลาในการปรึกษาหารือก่อนตัดสินใจน้อยกว่าผู้หญิงที่ใช้เวลาศึกษาในภาพรวมอย่างรอบด้านว่า ผลของการตัดสินใจจะเป็นอย่างไร ซึ่งรวมถึงการปรึกษาหารือ วิธีการแต่ละแบบต่างมีข้อดีและข้อเสียในตัวของมัน วิธีของผู้หญิงมักจะรับประกันความยั่งยืนแต่อาจจะล่าช้าจนทำให้ขาดประสิทธิภาพ ในทางกลับกัน การไม่รีรออาจทำให้การตัดสินใจโดยผู้ชายทำไปด้วยความรีบเร่งและทำให้เกิดปัญหาที่คาดไม่ถึง ดังนั้น ผลการศึกษาดังกล่าวจึงเสนอแนะให้คณะกรรมการต่างๆ มีผู้แทนที่มีบทบาทนำทั้งชายและหญิง เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการตัดสินใจบนพื้นฐานของประสบการณ์และข้อเท็จจริงที่หลากหลาย เช่นเดียวกันกับการเจรจาเพื่อสันติภาพ ซึ่งผู้หญิงจะต้องมีส่วนร่วมในโต๊ะเจรจาด้วย ซึ่งดิฉันจะกลับมาที่ประเด็นนี้อีกครั้งหนึ่ง

หากพิจารณาเฉพาะตัวเลข ความรุ่งเรืองทางการเมืองของสตรีฟินแลนด์คือ ช่วงหลังจากปี ค.ศ. ๒๐๐๗ เมื่อประธานาธิบดี ประธานศาลสูงสุด และรัฐมนตรี ๑๒ คน จากทั้งหมด ๒๐ คนเป็นผู้หญิง ที่ผ่านมา รัฐสภาของฟินแลนด์มีสัดส่วนของสตรีที่ได้รับเลือกตั้งกว่าร้อยละ ๔๐ เช่นเดียวกับปัจจุบัน ฟินแลนด์มีกฎหมายที่กำหนดให้มีสัดส่วนร้อยละ ๔๐ สำหรับเพศที่มีผู้แทนในจำนวนที่น้อยกว่า ในคณะกรรมการต่างๆ ของรัฐบาล คณะกรรมการที่ปรึกษา และองค์กรอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน มิได้เป็น

“โควตาของสตรี” อย่างเดิมที่มีการเรียกขานกัน จากประสบการณ์เราทราบว่า เดิมผู้ชายมักจะควบคุมคณะกรรมการด้านการต่างประเทศ การคลัง หรือกลาโหม ในขณะเดียวกันจะเห็นว่า มีจำนวนของผู้หญิงมากกว่าผู้ชายในคณะกรรมการด้านการสาธารณสุขและสังคม การศึกษา และ ความเท่าเทียมทางเพศ ดังนั้น การใช้ระบบโควตานี้เป็นความพยายามให้มีความสมดุลทางเพศในคณะกรรมการต่าง ๆ

แม้ว่าสตรีฟินแลนด์จะมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งในทางการเมือง แต่ในภาคธุรกิจยังไม่มีสตรีในสัดส่วนที่เท่าเทียมในระดับสูงสุดของธุรกิจและในคณะกรรมการบริหารของบริษัท จำเป็นต้องยอมรับว่า หลายประเทศมีสถานการณ์ที่ตรงกันข้ามกับฟินแลนด์เกี่ยวกับตำแหน่งของสตรีในระดับผู้นำ ผู้หญิงมีส่วนร่วมในภาคเศรษฐกิจสูง แต่มีบทบาทน้อยกว่าในภาคการเมือง ดิฉันทราบว่า ผู้นำสตรีในประเทศไทยในภาคเศรษฐกิจ ได้รับความชื่นชมอย่างมาก และโดยที่ประเทศไทยกำหนดจะจัดการเลือกตั้งทั่วไปในปีหน้า บัดนี้ จึงเป็นเวลาที่เหมาะสมที่สุดที่ประเทศไทยจะสนับสนุนให้ผู้หญิงลงสมัครรับเลือกตั้งในจำนวนที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน

ไม่ว่าจะในภาคการเมืองหรือภาคเศรษฐกิจ จำเป็นต้องให้ผู้หญิงมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคม ผู้หญิงมีบทบาทที่พิเศษนอกเหนือจากบทบาทอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นการร่วมแรงร่วมใจกันในด้านสาธารณสุข การป้องกันการเสียชีวิตของทารก การทำงานเพื่อสุขภาพการเจริญพันธุ์ของสตรี การยอมรับด้านวัฒนธรรม และการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งเป็นค่านิยมร่วมกันของทั้งไทยและฟินแลนด์ หากถามว่า นักการเมืองสตรีฟินแลนด์ประสบความสำเร็จในเรื่องใดบ้าง เช่นเดียวกับหลายๆ ประเทศ สตรีในรัฐสภาฟินแลนด์ได้สร้างเครือข่ายเพื่อร่วมมือกันในประเด็นต่างๆ เช่น ระยะเวลาการลาของผู้ปกครองเพื่อเลี้ยงดูบุตร ศูนย์ดูแลเด็ก ซึ่งทำให้ผู้ปกครองทั้งชายและหญิงสามารถทำงานนอกบ้านได้ บนสภาพที่เท่าเทียมกันเท่าที่เป็นไปได้

ดิฉันจะขอนำเสนอวิดิทัศน์เกี่ยวกับสตรีคนแรกที่เป็นรัฐมนตรีของฟินแลนด์ นอกจากนี้เรายังจะได้รับฟังเรื่องราวเกี่ยวกับนางทาร์จา ฮาโลเนน สตรีคนแรกที่เป็นประธานาธิบดีของฟินแลนด์ในวิดิทัศน์นี้ด้วย

ประสบการณ์ของตัวเอง

เส้นทางของดิฉันเริ่มจากการเป็นบุตรสาวคนสุดท้องในบรรดาบุตรสาวสามคนของแพทย์ชนบท ซึ่งต้องดูแลสุขภาพคนไข้จำนวน ๑๐,๐๐๐ คน แม้มันจะผ่านมานานมากแล้ว แต่ดิฉันได้เรียนรู้ว่าการดูแลหัวใจผู้อื่นหมายถึงอะไรในชีวิตจริง ดิฉันได้รับบทเรียนหลายอย่างจากการติดตามการทำงานของพ่อ ส่วนแม่ของดิฉันก็ทำงานให้กับภาคประชาสังคม ซึ่งหนึ่งในองค์กรที่สำคัญมากที่ท่านได้ร่วมงานด้วยคือ สภากาชาดฟินแลนด์

ขอยกตัวอย่างว่า ปัจจุบัน พวกเรารู้ดีว่าการให้วัคซีนกับเด็กทุกคนเป็นเรื่องสำคัญ มันได้ช่วยชีวิตเด็กและทำให้เด็กโตขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่ที่สุขภาพแข็งแรง ดิฉันเริ่มต้นชีวิตตั้งแต่วัยเด็กในฟินแลนด์เช่นกัน พ่อของดิฉันเดินทางไปกับนางพยาบาลเพื่อไปเยี่ยมเยียนโรงเรียนในหมู่บ้านหลายแห่งในเทศบาลของเรา ซึ่งผู้ปกครองมักพาเด็กๆ มารับวัคซีนเพื่อป้องกันโรคที่พบบ่อยที่สุดในเด็ก ดิฉันและพี่สาว แม้จะยังเด็กอยู่ ก็ได้ช่วยเขียนชื่อวันเกิด และชื่อของพ่อแม่เด็กในรายงาน ซึ่งอาจจะดูไม่ใช่ว่าการเก็บข้อมูลอย่างมืออาชีพและมีประสิทธิภาพมากเท่ากับฟินแลนด์ในปัจจุบัน แต่มันก็ใช้งานได้ในสถานการณ์ขณะนั้น เราสองคนก็ช่วยงานครัวเรือนที่บ้านอยู่แล้ว ทำไมจะไม่ทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมบ้าง

ปัจจุบัน โรคเหล่านั้นได้ถูกขจัดออกจากฟินแลนด์ไปเกือบหมดแล้ว トラバไตที่ผู้ปกครองยังคงให้บุตรหลานของตนได้รับการฉีดวัคซีน แต่น่าเสียดายที่มีแนวโน้มว่าผู้ปกครองยุคใหม่จะไม่ยอมให้บุตรหลานของตนได้รับการฉีดวัคซีนเพื่อปลูกภูมิคุ้มกันเพราะคิดว่า "โรคเหล่านั้นไม่มีอยู่อีกแล้ว" ซึ่งเป็นความคิดที่อันตราย และอาจกระทบต่อสถานการณ์

ด้านสุขภาพที่ดีได้ ถึงแม้ว่าโลกาภิวัตน์จะเป็นสิ่งที่ดี แต่การเชื่อมโยงบุคคลก็นำไปสู่การเกิดโรคติดต่อด้วย ดังนั้น ผลงานที่ยอดเยี่ยมของ UNICEF และองค์กรอื่น ๆ ในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคให้เด็ก จะต้องไม่เสื่อมถอยไปโดยคนที่ไม่ค่อยมีความคิด

ยังมีบทเรียนอื่น ๆ ที่เราสามารถเรียนรู้ได้อีก ในช่วงสงครามโลกครั้งที่สองตอนที่ดิฉันยังเป็นเด็กอยู่ ฟินแลนด์กำลังทำสงครามกับสหภาพโซเวียต และพลเมืองทุกคนแม้กระทั่งเด็กอย่างดิฉันก็พยายามจะช่วยเหลือประเทศของเรา ดิฉันกลายเป็นคนรักชาติ (แต่ไม่ใช่ชาตินิยม) เมื่อต้องเผชิญอย่างใกล้ชิดกับความสูญเสีย มันทำให้ดิฉันเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงสถานการณ์ของผู้เป็นเหยื่อในสงครามและ ความขัดแย้งในปัจจุบัน จากข้อกำหนดตามข้อตกลงสันติภาพปี ค.ศ. ๑๙๔๕ (๑๙๔๕ Peace Agreement) ฟินแลนด์ต้องสูญเสียอาณาเขตทางด้านตะวันออกของประเทศ พลเมืองประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ คน ต้องละทิ้งบ้านเรือนของตนไปตั้งถิ่นฐานในท้องถิ่นของฟินแลนด์ ดิฉันคิดว่ามันเป็นลักษณะพิเศษอย่างหนึ่งของฟินแลนด์ที่ทั้งดินแดนที่ร้างผู้คนให้กับผู้ชนะสงครามโดยไม่มีใครถูกทอดทิ้งไว้เบื้องหลังทุกคนได้รับการดูแลภายในเขตแดนของประเทศตน

สามีของดิฉัน ซึ่งขณะนั้นอายุ ๑๑ ปี เป็นพลเรือนคนหนึ่งที่ต้องละทิ้งบ้านเรือนในปี ค.ศ. ๑๙๔๕ ประสบการณ์ความบอบช้ำทางจิตใจของครอบครัวสามีดิฉัน ร่วมกับผู้ย้ายถิ่นอื่นๆ ไม่ว่าจะ เป็นชายและหญิง คนชรา และเด็ก สอนให้ดิฉันเข้าใจถึงความรู้สึกของผู้ลี้ภัยและผู้แสวงหาที่พักพิงนับล้าน ๆ คนในปัจจุบัน ไม่มีใครอยากโดนบังคับกดดันให้ละทิ้งบ้านเรือนของตน ซึ่งความปรารถนาที่จะกลับสู่บ้านเกิด มักไม่อาจจางหายไป

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

ในฐานะมารดาของบุตรสี่คน ดิฉันได้ทำงานกับสามีในบริษัทขนาดเล็กที่สามีและดิฉันก่อตั้งขึ้น ซึ่งดิฉันดำเนินตามแบบอย่างของสตรีที่มีความโดดเด่น และได้เริ่มเล่นการเมืองในปี ค.ศ. ๑๙๗๕ โดยภายหลังจากการทำงานในรัฐสภา ๑๖ ปี ดิฉันได้รับเลือกให้ดำรง

ตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นเวลา ๕ ปี และขณะเดียวกันได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงความเท่าเทียมทางเพศด้วย ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นหนทางให้ดิฉันเข้าสู่เวทีการเมืองระหว่างประเทศ ซึ่งแม้ว่าตำแหน่งทั้งสองจะดูเหมือนไม่เข้ากันแต่ว่าในความเป็นจริงแล้วกลายเป็นโอกาสอันดีที่ทำให้ดิฉันเข้าใจนิยามของความเท่าเทียมกันในแง่มุมที่แตกต่างกัน

การดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นเรื่องที่ค่อนข้างพิเศษ – ดิฉันไม่ใช่แค่เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมผู้หญิงคนแรกในฟินแลนด์ แต่เป็นคนแรกของโลก ก่อนหน้านี้ก็มีสตรีที่มีบทบาทโดดเด่น เช่น ประธานาธิบดี Bandaranaike ประธานาธิบดี Chamorro และสตรีท่านอื่น ๆ ในฟินแลนด์ โดยการดำรงตำแหน่งควบกับการเป็นประธานาธิบดีหรือนายกรัฐมนตรี ด้วยเหตุนี้ทำให้ดิฉันตกอยู่ในสถานะที่มีหลายคนหวังอย่างยิ่งว่าจะประสบความสำเร็จ แต่ในขณะเดียวกันก็มีหลายคนที่หวาดกลัวและปรารถนาให้ดิฉันประสบกับความล้มเหลว

หลังจากที่ดิฉันได้รับการแต่งตั้งแล้ว ทหารผ่านศึกหลายท่านรู้สึกหวั่นไหว และถามว่า "ฟินแลนด์ไม่มีบุรุษเหลือแล้วหรือ ถึงต้องแต่งตั้งสตรีมาเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม?" บางคนที่มีแนวคิดสุดโต่งในกระบวนการต่อสู้เพื่อสิทธิสตรีก็ ไม่ชอบที่ดิฉันได้รับตำแหน่งนี้ โดยเห็นว่า "ผู้หญิงตกอยู่ในกับดักที่สร้างขึ้นโดยผู้ชายอีกแล้ว!" เมื่อมองย้อนกลับไปในช่วง ๕ ปีนั้น ดิฉันเชื่อว่าดิฉันทำได้ค่อนข้างดีแล้วสำหรับฟินแลนด์และตัวดิฉันเอง

หน้าที่หลักของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมคือความรับผิดชอบในการรักษาความมั่นคงและการป้องกันประเทศในทุกสถานการณ์ ซึ่งมีหน้าที่มากกว่าเพียงแค่การซื้อเครื่องบินรบ FA ๑๘ หรืออุปกรณ์ทางการทหารอื่น ๆ การให้ความเอาใจใส่ในทุกสถานการณ์ต่อการฝึกบุคลากรเพื่อทำหน้าที่ป้องกันประเทศเป็นสิ่งที่เราให้ความสำคัญใน

ลำดับต้นๆ มิฉะนั้นจะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในการรักษาความมั่นคงได้ ผลสำรวจทัศนคติของชาวฟินแลนด์จากทุกหน่วยงานต่อการป้องกันประเทศพบว่า การตอบรับในทางบวกสูงมาก ยกตัวอย่างเช่น ชายหนุ่มมากกว่า ร้อยละ ๗๐ มีความพร้อมที่จะป้องกันประเทศในทุกสถานการณ์ ถึงแม้ว่าทหารเกณฑ์สามารถรับราชการพลเรือนแทนได้ แต่อัตราร้อยละกลับไม่สูงมาก ดังนั้น การเอาใจใส่ข้าราชการทหารและความผาสุกทั้งทางกายและใจของพวกเขาจึงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับดิฉัน ดิฉันจึงไม่สามารถยอมรับวิธีการฝึกทหารที่ไม่เหมาะสมและไม่เป็นธรรมได้

มีเรื่องราวที่น่าประทับใจเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างดิฉันในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกับบรรดาผู้ที่เข้ารับการเกณฑ์ทหาร ดิฉันได้รับการปฏิบัติอย่างให้เกียรติและให้ความเคารพ แต่ในขณะเดียวกันดูเหมือนว่าดิฉันจะสามารถให้ความใกล้ชิดในฐานะเพื่อนมนุษย์กับเหล่าทหารเกณฑ์ได้มากกว่า ดิฉันได้รับจดหมายส่วนตัวหลายฉบับที่ขอความช่วยเหลือให้ช่วยแก้ปัญหาของพวกเขา บางครั้งดิฉันก็ได้รับไปรษณียบัตรที่เขียนว่า "คุณเอลิซาเบธเป็นอย่างไรบ้างครับ พวกผมสบายดี" ซึ่งทหารเกณฑ์ของหน่วยได้ร่วมกันลงชื่อ ส่วนมากจะมาจากเจ้าหน้าที่กองกำลังรักษาสันติภาพที่อยู่ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่

ภารกิจรักษาสันติภาพ

ในช่วงเวลาที่ดิฉันดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม สตรีมีสิทธิที่จะเข้ารับการเกณฑ์ทหารด้วยความสมัครใจ และมีสิทธิเข้าร่วมในกองกำลังรักษาสันติภาพของฟินแลนด์ ซึ่งเริ่มจาก UNDOF ในโกแลนไฮทส์ และ UNIFIL ในเลบานอนใต้ ทุกวันนี้ฟินแลนด์มีสตรีจำนวนมากที่ปฏิบัติภารกิจในที่ต่าง ๆ เช่น มาซิโดเนีย บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา อัฟกานิสถาน คอซอวอ เจ้าหน้าที่รักษาสันติภาพหญิงเป็นที่ต้องการในกองกำลังรักษาสันติภาพอย่างน้อยก็เพื่อพบปะกับสตรีในท้องถิ่น เนื่องจากวัฒนธรรมในหลายพื้นที่ไม่เอื้ออำนวยให้ผู้หญิงเหล่านั้นสื่อสารและพูดคุยกับบุรุษแปลกหน้า ดังนั้น

หากกองกำลังรักษาสันติภาพปรารถนาปฏิบัติงานในอาณัติได้อย่างมีประสิทธิภาพก็จำเป็นต้องมีสตรีร่วมอยู่ด้วย

ดิฉันรู้สึกยินดีที่ทราบว่าประเทศไทยมีเจ้าหน้าที่รักษาสันติภาพสตรีที่ได้รับ การฝึกฝนเป็นพิเศษเพื่อทำงานร่วมกับสตรีในท้องถิ่นเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับความคิดและความต้องการของสตรีที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้ง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีเจ้าหน้าที่รักษาสันติภาพสตรีมากขึ้น และจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีเจ้าหน้าที่ตำรวจสตรีที่มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับพลเรือนในกองกำลังรักษาสันติภาพมากขึ้น

ดิฉันภาคภูมิใจมากที่นาง Tarja Raappana ซึ่งเป็นหนึ่งในสตรีกลุ่มแรก ๆ ที่ได้รับการฝึกฝน ได้รับ การคัดเลือกจากสหภาพเจ้าหน้าที่รักษาสันติภาพฟินแลนด์ (Finnish Union of Peacekeepers) เมื่อเร็ว ๆ นี้ ให้เป็นเจ้าหน้าที่รักษาสันติภาพแห่งปีของฟินแลนด์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการยอมรับในคุณค่าที่สำคัญของสตรีในการสนับสนุนภารกิจต่าง ๆ ของกองกำลังรักษาสันติภาพ

ฟินแลนด์มีประวัติศาสตร์อันยาวนานในการรักษาสันติภาพ ฟินแลนด์ได้ส่งนายทหารมากกว่า ๔๐๐ นายเข้าร่วมในกองกำลังรักษาสันติภาพชุดแรกของสหประชาชาติระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๕๖-๕๗ ที่เมืองสุเอซ แม้เวลาจะล่วงเลยไป ฟินแลนด์ก็ยังส่งทหารเข้าร่วมในกองกำลังรักษาสันติภาพต่าง ๆ ของสหประชาชาติ เช่น ปฏิบัติการในบอสเนีย เฮอร์เซโกวีนาและคอซอวอซึ่งอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาขององค์การนาโต แต่อยู่ภายใต้อาณัติตามที่ได้รับจากข้อมติของสหประชาชาติ ปัจจุบัน ฟินแลนด์ยังเข้าร่วมในกองกำลังรักษาสันติภาพที่ได้รับมอบอำนาจจากสหภาพยุโรปและองค์การว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (OSCE) มีชาวฟินแลนด์สองคนที่ได้รับเกียรติให้เป็นผู้แทนพิเศษของเลขาธิการสหประชาชาติในภารกิจรักษาสันติภาพ ได้แก่ ประธานาธิบดี มาร์ตี อาร์ทีซารี ในนามิเบียในฐานะหัวหน้าของ UNTAG ซึ่งเป็นปฏิบัติการรักษาสันติภาพ

ครั้งแรกของสหประชาชาติที่ประกอบด้วยทั้งทหาร ตำรวจ และผู้สังเกตการณ์เลือกตั้งในปี ค.ศ. ๑๙๘๙-๙๐ และดิฉันในฐานะหัวหน้าของ UNMIBH ซึ่งเป็นกองกำลังของตำรวจที่ประสานกับพลเรือนในบอสเนีย ปี ค.ศ. ๑๙๙๘-๙๙ ก่อนการดำรงตำแหน่งดังกล่าว ดิฉันได้ทำงานเป็นผู้รายงานพิเศษด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติในอดีตยูโกสลาเวีย ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๙๕ ซึ่งเป็นภารกิจอันตรายเกียรติ

ไม่ว่าภารกิจในการรักษาสันติภาพจะมีลักษณะเช่นใด สิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับฟินแลนด์คือการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ทั้งชายและหญิงให้มีความพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่แบบใหม่ ๆ จนถึงปัจจุบัน เจ้าหน้าที่รักษาสันติภาพชาวฟินแลนด์ที่ได้ร่วมเป็นอาสาสมัคร ได้เข้ารับราชการทหาร และบางคนได้รับยศสัญญาบัตร นอกเหนือจากประสบการณ์ทางทหารแล้ว เจ้าหน้าที่รักษาสันติภาพทุกคนจะต้องผ่านหลักสูตรเฉพาะเพื่อเตรียมความพร้อมที่เน้นเจาะจงสถานการณ์ในพื้นที่ความขัดแย้งของแต่ละประเทศ ซึ่งนอกเหนือจากทักษะและยุทธวิธีทางการทหารแล้ว การบรรยายยังประกอบด้วยหัวข้ออื่น ๆ เช่น ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ศาสนา ประเพณี ความเท่าเทียมทางเพศ ชนกลุ่มน้อย และแน่นอนที่ต้องจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับกฎหมายสิทธิมนุษยชนและกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ฟินแลนด์ไว้วางใจให้เจ้าหน้าที่ทั้งชายและหญิงปฏิบัติหน้าที่ของตนเสมือนทูตที่เป็นตัวแทนของฟินแลนด์ที่ให้ความเคารพต่อผู้คนที่ตนถูกส่งไปปกป้องการฝึกอบรมนี้ไม่เพียงแต่ให้ความรู้ขั้นพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายมนุษยธรรมและสิทธิมนุษยชน แต่ยังรวมถึงแนวปฏิบัติต่าง ๆ เช่น วิธีปฏิบัติเมื่อพบทหารเด็กหรือเหยื่อที่ถูกข่มขืน

ประสบการณ์ระหว่างประเทศ

นอกจากงานด้านการเมือง ดิฉันยังเคยดำรงตำแหน่งประธาน UNICEF และ World Wide Fund for Nature (WWF) ในฟินแลนด์เป็นเวลาหลายปีและดิฉันก็รู้สึกภูมิใจที่ได้ดำรงตำแหน่งรองประธานสภาอากาศฟินแลนด์ โดยนำความรู้เกี่ยวกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิ

เด็ก อนุสัญญาเจนีวา และบรรดากฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศอื่น ๆ มาใช้ในการดำเนินงานนี้ จากการที่ดิฉันได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ WWF ดิฉันจึงตระหนักอย่างมาถึงความท้าทายเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศที่พวกเราจะต้องเผชิญ ผู้คนจะต้องอพยพออกจากบ้านและบ้านเกิดเมืองนอนเป็นจำนวนมากขึ้น และในกรณีที่เลวร้ายที่สุด อาจเกิดความขัดแย้งทางอาวุธขึ้นใหม่

เป็นที่น่าสนใจว่า การเผชิญหน้าโดยตรงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งสามารถทำให้คนเปลี่ยนแปลงความคิดของตนได้ ตัวอย่างเช่น ดิฉันในฐานะรัฐมนตรีเคยยอมรับการใช้ทุ่นระเบิดสังหารบุคคลตลอดแนวชายแดนหากมีความจำเป็น แต่ในฐานะผู้เสนอรายงานด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติในอดีตยูโกสลาเวีย ดิฉันได้พบกับพลเรือนที่ทุกข์ทรมานอยู่เป็นประจำ ซึ่งหลายคนเป็นเด็กที่เหยียบโดนทุ่นระเบิด สิ่งนั้นทำให้ดิฉันเปลี่ยนความคิดโดยสิ้นเชิง ดิฉันตั้งใจที่ประเทศของตนได้เข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญากรุงออตโตว่าด้วยการต่อต้านทุ่นระเบิดสังหารบุคคล

ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบ จากทหารที่เคยต่อสู้ทหารด้วยกัน วันนี้ ผู้เสียหายจากสงครามหรือความขัดแย้งส่วนใหญ่คือพลเรือนโดยเฉพาะสตรีและเด็กหญิง ซึ่งเป็นเป้าหมายของกลุ่มก่อการร้าย หัวรุนแรง ยุทธศาสตร์ในการต่อสู้สงครามมีทั้งการล่องละเมิดทางเพศและการข่มขืนหมู่ เมื่อไม่กี่ปีที่แล้วเราสะท้อนใจสุดขีดต่อข่าวที่นักเรียนหญิง

ชาวไนจีเรียจำนวนประมาณ ๒๐๐ คนได้ถูกลักพาตัวไปโดยกลุ่มโบโก ฮาราม ซึ่งเป็นกลุ่มหัวรุนแรงกลุ่มหนึ่งที่มีความโหดเหี้ยมที่สุด มันกลายเป็นความผิดที่เด็กหญิงเหล่านี้ปรารถนาจะได้รับการศึกษาซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในชีวิตของเด็กทุกคนทั้งชายและหญิง トラบจนถึงปัจจุบัน เด็กหญิงเหล่านั้นส่วนใหญ่ก็ยังไม่ได้รับการปล่อยตัว จึงเป็นเรื่องยาก

ที่จะจินตนาการว่าพวกเขาต้องเผชิญกับอะไรมาบ้าง และพวกเขาจะดำเนินชีวิตต่อไปอย่างไรในอนาคต

ดิฉันรู้สึกเศร้าสลดใจอย่างมากที่ได้รู้ว่า แม้แต่เจ้าหน้าที่รักษาสันติภาพบางคนก็ยังใช้การล่วงละเมิดทางเพศต่อบุคคลที่พวกเขาควรมีหน้าที่ต้องปกป้อง มีเรื่องอื้อฉาวเกี่ยวกับเด็กหนุ่มสาวท้องถิ่นในสาธารณรัฐแอฟริกากลางที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่พึงอนุญาตให้เกิดขึ้น

การก่อตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศ (International Criminal Court – ICC) เมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๒ นับเป็นก้าวสำคัญในการขจัดการล่วงละเมิดทางเพศในสถานการณ์ความขัดแย้ง ธรรมนูญศาลอาญาระหว่างประเทศได้รวมความผิดฐานข่มขืนไว้ในนิยามของอาชญากรรมที่ร้ายแรงที่สุด ธรรมนูญศาลฯ ยังได้นิยามการล่วงละเมิดทางเพศและเพศสภาวะในรูปแบบต่างๆ ว่าเป็นสาเหตุสำคัญของอาชญากรรมต่อมนุษยชาติและอาชญากรรมสงคราม และยอมรับว่าการกระทำเหล่านี้อาจก่อให้เกิดอาชญากรรมการทำลายล้างเผ่าพันธุ์ได้ ICC ในฐานะที่เป็น “ศาลที่พึ่งสุดท้าย” ได้ดำเนินคดีกับผู้กระทำ ความผิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทหารเด็กในสาธารณรัฐคองโก การล่วงละเมิดทางเพศในสาธารณรัฐแอฟริกากลาง และการทำลายล้างอย่างเป็นระบบซึ่งมรดกทางวัฒนธรรมร่วมกันของมนุษยชาติที่เมืองทิมบักตู ประเทศมาลี

คู่ขนานไปกับ ICC กลไกภายในประเทศและระดับภูมิภาคต่าง ๆ รวมถึงตุลาการเฉพาะกิจและตุลาการลูกผสมได้เสริมสร้างความเข้มแข็งของความยุติธรรมระหว่างประเทศ

สันติภาพหรือความยุติธรรม – การไถ่เกื้อประนีประนอม

คำถามที่สำคัญที่สุดคือ เราจะเลือกสันติภาพหรือความยุติธรรม หรือเราสามารถจะมีได้ทั้งสองอย่าง

ผู้ใกล้ชิดระดับสูงเพื่อสันติภาพหลายคนเลือกสันติภาพเพื่อเป็นหนทางในการสร้างสังคมขึ้นอีกครั้ง โดยเห็นว่า จะสามารถจัดให้มีความยุติธรรมขึ้นได้ในภายหลัง พวกเขาเกรงว่าการเจรจาสันติภาพจะไม่ประสบความสำเร็จ หากมีการกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ โดยบ่อยครั้งที่ผู้ที่จุดชนวนสงครามหรือพวกผู้นำทหารมักเป็นฝ่ายหนึ่งในการเจรจา พวกเขาคือผู้กระทำผิดซึ่งไม่ควรจะลดยุทธวิธีความผิด และตามความเห็นของเหยื่อและชุมชน เราไม่สามารถได้มาซึ่งสันติภาพที่ยั่งยืนได้หากไร้ซึ่งความยุติธรรม โดยประสบการณ์ส่วนตัวของดิฉัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฐานะที่เป็นสมาชิกและประธานของคณะกรรมการกองทุนเพื่อผู้เสียหาย (Trust Fund for Victims – TFV) แห่งศาลอาญาระหว่างประเทศ ณ กรุงเฮก เป็นเวลา ๖ ปี ดิฉันได้เรียนรู้ว่าการรับรู้สถานการณ์ของเหยื่อเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นสำหรับกระบวนการปรองดอง TFV ได้สามารถช่วยเหลือทั้งผู้หญิงที่ถูกข่มขืนและทหารเด็ก โดยการเยียวยาความบอบช้ำทางจิตใจ และนำไปสู่การมีชีวิตใหม่

ICC และTFV ก่อตั้งขึ้นโดยธรรมนูญกรุงโรมในปี ค.ศ. ๑๙๙๘ ICC มีหน้าที่ดำเนินคดีและพิพากษาบรรดาผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบในการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมสงคราม อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ และอาชญากรรมอันเป็นการรุกราน ในขณะที่ TFV ให้การช่วยเหลือสนับสนุนเหยื่อผู้รอดชีวิตและครอบครัวจากอาชญากรรมภายใต้เขตอำนาจของ ICC

กองทุนเพื่อผู้เสียหายมีอาณัติพิเศษ ๒ ประการ ประการแรก โดยที่ผู้ก่ออาชญากรรมภายใต้เขตอำนาจศาลอาญาระหว่างประเทศ ไม่อาจหรือไม่สามารถหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบได้ ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อถูกตัดสินว่ากระทำความผิด พวกเขาจะต้องชดใช้ต่อผลอันสืบเนื่องที่มาจากการก่ออาชญากรรมเหล่านั้น ภายใต้ธรรมนูญกรุงโรม การเยียวยาผู้เสียหายได้กลายเป็นหัวใจสำคัญของความยุติธรรมทางอาญาระหว่างประเทศ หากผู้กระทำความผิดอยู่ในสถานะที่ไม่อาจจ่ายค่าสินไหมทดแทนได้ TFV จะถูกนำมาใช้ทันที โดยรัฐ

ภาคีได้มอบอำนาจให้ TFV ช่วยสนับสนุนการเยียวยาฟื้นฟูแก่ผู้เสียหายในลักษณะโดยรวมโดยใช้ทรัพยากรของกองทุนเอง ในปี ค.ศ. ๒๐๑๕ หลังจากที่ศาลมี คำตัดสินให้มีการฟื้นฟูเยียวยา กองทุนเพื่อผู้เสียหายโดยความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญหลายแขนง ได้วางแผนการดำเนินการเพื่อแสวงหาวิธีในการฟื้นฟูเยียวยาช่วยเหลือที่ดีที่สุดที่จะก่อให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุดและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายเพิ่มขึ้น ศาลชั้นต้นของศาลอาญาระหว่างประเทศในคดี Katanga ได้ออกคำสั่งให้เยียวยาผู้เสียหายจากอาชญากรรมที่กระทำโดยนาย Katanga และมีสิทธิได้รับการฟื้นฟูเยียวยาจำนวน ๒๙๗ คน โดยคำตัดสินดังกล่าวระบุการให้การเยียวยาทั้งในลักษณะรายบุคคลและแบบโดยรวม อาณัติประการที่สองของกองทุนฯ ได้ดำเนินการอย่างแข็งขันตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๐๘ โดยมีผู้รับผลประโยชน์จำนวนมากกว่า ๓๐๐,๐๐๐ ราย โดยการใช้เงินบริจาคด้วยความสมัครใจ TFV สามารถให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายและครอบครัวภายใต้กรอบ ICC ผ่านโครงการเพื่อการฟื้นฟูทางกายภาพ การสนับสนุนด้านปัจจัย และการฟื้นฟูทางจิตใจ โครงการเหล่านี้เป็นการตอบสนองความจำเป็นเร่งด่วนของผู้เสียหายและชุมชนที่ต้องทนทุกข์ทรมานจากอาชญากรรมภายใต้เขตอำนาจของศาลอาญาระหว่างประเทศอย่างทันทีทันใด

ดิฉันจะขอยกตัวอย่างของความซับซ้อนยุ่งยากในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เสียหาย โดยกล่าวถึงอดีตทหารเด็ก พวกเขาถูกบังคับให้ต่อสู้โดยศัตรู และแน่นอนว่าพวกเขา กลายเป็นเหยื่อ ในขณะเดียวกันพวกเขาก็เป็นผู้กระทำความผิดด้วยเพราะได้สังหารผู้อื่น ด้วยวิธีอันเหี้ยมโหดตามคำสั่งของผู้ที่บัญชาการ ดิฉันได้พบทหารเด็กเหล่านี้ทางตอนเหนือของประเทศอุกันดาและสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก ชุมชนไม่ยอมรับพวกเขา กลับภายหลังจากรับสันติภาพ สถานการณ์เลวร้ายสำหรับทหารที่เป็นเด็กหญิงผู้ซึ่งให้กำเนิดบุตรกับศัตรู พวกเขาจะกลับคืนสู่สังคมได้อย่างไร

นี่คือหนึ่งในหลายเหตุผลว่าทำไมถึงต้องมีสตรีอยู่ในทุกระบวนการเจรจาเพื่อสันติภาพ ไม่ใช่แค่เป็นผู้สังเกตการณ์อยู่เบื้องหลังเท่านั้น สตรีและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องล้วน

เป็นผู้เชี่ยวชาญในการสร้างสังคมภายหลังจากมีข้อตกลงสันติภาพ ความยุติธรรม การศึกษา ความมั่นคงทางสังคม และการให้คำปรึกษาเมื่อประสบความบอบช้ำทางจิตใจ เป็นสิ่งสำคัญพอ ๆ กับการสร้างสะพานและถนน ความยุติธรรมที่ดีที่สุดไม่ใช่เป็นเพียงแค่การนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษแต่เพียงอย่างเดียว แต่ควรจะเป็นความยุติธรรมที่มีผลในทางการเปลี่ยนแปลงการค้นหาความจริงและการตระหนักรู้ถึงอาชญากรรมที่เกิดขึ้น

ตัวอย่างที่เป็นที่รู้จักกันดีคือศาลกาซาซา (Gacaca Court) ในรวันดา ในการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๙๔ ผู้ชาย เด็กชาย และผู้หญิงจำนวนกว่า ๘๐๐,๐๐๐ คนถูกสังหารภายในระยะเวลา ๑๐๐ วัน ในขณะเดียวกัน สตรีและเด็กหญิงกว่าครึ่งล้านคนถูกข่มขืน มันแทบจะเป็นไปไม่ได้เลยที่จะนำผู้กระทำความผิดทุกรายมาขึ้นศาล ศาลอาญาเฉพาะกิจแห่งรวันดาของสหประชาชาติและศาลภายในประเทศพยายามทำหน้าที่ที่ดีที่สุดในการรับมือกับอาชญากรรมที่ร้ายแรงที่สุด แต่ด้วยสภาพเรือนจำที่แออัดไปด้วยนักโทษที่รอการพิจารณาคดี ประเทศรวันดาจึงใช้ธรรมเนียมของกระบวนการยุติธรรมที่เก่าแก่ที่นำโดยปราชญ์ชาวบ้าน ผู้เสียหาย ผู้กระทำความผิด และพยานมา “นั่งชุมนุมกันใต้ต้นไม้” เพื่อที่จะร่วมกันพิจารณาสถานการณ์ที่เกิดขึ้น แน่แน่นอนว่า พวกเขาเหล่านั้นไม่สามารถที่จะเป็นศาลสถิตยุติธรรม แต่ก็ก็เป็นวิธีที่จะสามารถค้นหาความจริง ได้รับคำสารภาพ และอาจได้รับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้บ้าง สำหรับอาชญากรรมที่มีความร้ายแรงที่สุดที่ยังอาจผ่อนปรนให้ได้ และในสถานการณ์ที่ดีที่สุดอาจสามารถให้อภัยได้และที่สำคัญ อาจนำไปสู่การปรองดองที่จะสามารถทำให้ชีวิตเราก้าวเดินต่อไปได้

กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ

กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศมีจุดประสงค์เพื่อคุ้มครองทุกคนในทุกเวลา กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ (IHL) จะใช้เฉพาะในยามที่เกิดความขัดแย้งทางอาวุธ กฎหมายทั้งสองคุ้มครองสิทธิมนุษยชน แต่ความแตกต่างระหว่างกฎหมายทั้งสอง

ส่วนใหญ่จะอยู่บนหลักการแบ่งแยกระหว่างพลเรือนกับผู้ทำการสู้รบ นำเสียดายว่าในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมาการคุ้มครองพลเรือนประสบความสำเร็จน้อยครั้ง

หลักการแบ่งแยกนี้เป็นแก่นของ IHL โดยจำกัดให้คู่พิพาทในความขัดแย้งทางอาวุธต้องแบ่งแยกอย่างชัดเจนระหว่างพลเรือนและผู้ทำการสู้รบ และจะต้องไม่โจมตีผู้รบโดยตรงกับพลเรือน หรือวัตถุของพลเรือน อาทิ โรงเรียนและโรงพยาบาล

IHL ยังห้ามไม่ให้โจมตีแบบไม่เจาะจงเป้าหมายซึ่งแม้ว่าจะไม่ได้เจตนาที่จะเจาะจงใช้พลเรือนเป็นเป้าหมายก็ตาม แต่มีลักษณะเป็นการโจมตีเป้าหมายไม่ว่าจะเป็นทหารและพลเรือนหรือบุคคลใดๆ โดยไม่มีการแยกแยะ IHL ยังห้ามการใช้อาวุธบางประเภทที่โดยสภาพไม่สามารถเจาะจงเป้าหมายหรือที่อาจก่อให้เกิดการบาดเจ็บ ระยะเวลาภายหลังจากการใช้อาวุธดังกล่าว อาทิ อาวุธเคมีและอาวุธชีวภาพ ตลอดจนทุ่นระเบิดสังหารบุคคล

ทุกฝ่ายในความขัดแย้งทางอาวุธจะต้องประกันการปฏิบัติต่อบุคคลทุกคนอย่างมีมนุษยธรรมภายใต้อำนาจของตน รวมถึงต้องประกันความปลอดภัยของชีวิตและบุคคล และการประกันขั้นพื้นฐานทางศาล สตรีจะต้องได้รับความคุ้มครองเป็นพิเศษจากการข่มขืน การบังคับค้าประเวณี หรือการกระทำอนาจารในรูปแบบอื่นใด ความปลอดภัยส่วนบุคคลของสตรีได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายสิทธิมนุษยชนและกฎหมายผู้ลี้ภัย

สิ่งเหล่านี้เป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่า IHL มีไว้เพื่ออะไร และตัวอย่างของ การกระทำที่โหดเหี้ยมในสถานการณ์ความขัดแย้ง เช่น ในซีเรีย กฎการทำสงครามไม่ได้รับการเคารพอีกต่อไป มันเป็นเรื่องที่น่าเป็นกังวลอย่างยิ่งที่ธงของสหประชาชาติ และธงของกาชาด/เสี้ยววงเดือนแดง/เพชรแดง จะตกเป็นเป้าหมายโดยตรงของ การโจมตี ผู้กล้าหาญจำนวนมากที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ความขัดแย้งและให้ความช่วยเหลือพลเมือง

ได้จับชีวิตลง ผู้แทนของสื่อมวลชนกำลังเผชิญกับสถานการณ์เดียวกัน ความมั่นคงปลอดภัยของสื่อมวลชนอิสระในการรายงานข่าวให้กับประชาคมโลกได้ลดน้อยลง งานของพวกเรามีความสำคัญมาก มิฉะนั้น พวกเราจะไม่ได้รับรู้ความจริงที่เกิดขึ้น ความน่ากังวลอย่างใหญ่หลวงอีกประการหนึ่งคือการโจมตีสถานพยาบาลและบุคลากรด้านการดูแลสุขภาพที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง แม้ว่าสถานที่และบุคคลเหล่านี้จะได้รับการคุ้มครองเป็นการเฉพาะภายใต้ IHL

หลักนิติธรรมทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ถือเป็นความสำเร็จของอารยธรรมของเราที่จำเป็นต้องรักษาไว้ การกระทำบางอย่าง เช่น การทรมานในทุกรูปแบบได้รับการบัญญัติให้เป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายในทุกสถานการณ์ ไม่ว่าจะเป็ในยามที่มีความขัดแย้งทางอาวุธหรือในยามสันติ ดิฉันเข้าใจว่าขณะนี้ประเทศไทยซึ่งเป็นภาคีสัญญาการต่อต้านการทรมานกำลังปรับปรุงกฎหมายภายในเพื่อปฏิบัติตามสนธิสัญญาฉบับนี้ให้ดียิ่งขึ้น เป็นสิ่งที่จะต้องอย่างยั้งที่ผู้กระทำผิดจะต้องถูกดำเนินคดีและรับการลงโทษ

ข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อนักโทษหญิง หรือที่รู้จักกันในชื่อ ข้อกำหนดกรุงเทพ ได้ยอมรับว่านักโทษหญิงมีความเสี่ยงสูงต่อการถูกข่มขืนการล่วงละเมิดทางเพศ และการทำให้เกิดความอับอายในเรือนจำ ข้อกำหนดดังกล่าวมีบทบัญญัติที่สำคัญในการให้ความคุ้มครองสตรีจากการทารุณกรรมในเรือนจำและการหาผู้รับผิดชอบต่อการทารุณกรรมดังกล่าว ดิฉันทราบว่า พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงมีบทบาทสำคัญในการจัดทำและส่งเสริมข้อกำหนดกรุงเทพนี้

นอกจากนี้ ดิฉันอยากรจะเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการหยุดการโยกย้ายอาวุธอย่างไร้ความรับผิดชอบซึ่งเอื้ออำนวยต่อการละเมิด IHL อย่างกว้างขวาง แต่เป็นความโชคดีที่ได้มีการรับรองสนธิสัญญาว่าด้วยการค้าอาวุธเพื่อยับยั้งการโยกย้ายดังกล่าว ซึ่งจะช่วยบรรเทาความทุกข์ทรมานของพลเรือนหลายล้านคนที่ได้รับผลกระทบจากความ

ขัดแย้งทางอาวุธและความรุนแรง ดิฉันมีความยินดีที่ได้ทราบว่าประเทศไทยได้ลงนาม สนธิสัญญาดังกล่าวแล้วและอยู่ระหว่างการดำเนินการให้สัตยาบัน

ประธานคณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ (ICRC) นายปีเตอร์ เมารอร์ ได้กล่าวไว้ว่า “เราได้เข้าสู่ยุคที่ความขัดแย้งทางอาวุธมีความซับซ้อนและมีจำนวนผู้แสดงที่มากขึ้น มีระยะเวลาที่ยืดเยื้อและมีผลกระทบในภูมิภาคที่กว้างขวางขึ้น มีการใช้กลยุทธ์และอาวุธที่หลากหลายขึ้น และเหนือสิ่งอื่นใดที่มีความโหดร้ายมากยิ่งขึ้นคือการก่อให้เกิดความทุกข์ทรมานของมวลมนุษยชาติ” นายเมารอร์ยังได้กล่าวด้วยว่า “เราต้องซื่อสัตย์กับตัวเองว่า โดยรวมแล้ว เรายังไม่สามารถปกป้องผู้ที่อ่อนแอที่สุดจากผลกระทบของความขัดแย้งทางอาวุธและความรุนแรงได้” และได้เรียกร้องให้มีการให้คำมั่นอีกครั้งต่อการเคารพกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ดิฉันสนับสนุนข้อเรียกร้องนี้อย่างเต็มที่ ดิฉันจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า นานาประเทศทั่วโลกจะพยายามอย่างเต็มที่ในการเสริมสร้างให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ และสร้างกลไกนี้ขึ้นมาให้ได้

ดิฉันขออ้างถึงคำปราศรัยของนายอันโตนิโอ กูแตร์เรส เลขาธิการ UN ที่กรุงลอนดอน หลังจากการรับตำแหน่งเมื่อเดือนมกราคม เป็นที่ประจักษ์ว่าประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชน เป็นฝ่ายพ่ายแพ้ต่อประเด็นอธิปไตยแห่งรัฐ เป็นที่ประจักษ์ถึงพฤติกรรมที่ไร้เหตุผล รวมถึงแนวคิดชาตินิยมอย่างกว้างขวาง” นายเมารอร์ยังได้กล่าวถึงสามเสาหลักของ UN ได้แก่ สันติภาพและความมั่นคง สิทธิมนุษยชนและการพัฒนาอย่างยั่งยืน และตั้งข้อสงสัยว่าเรายังคงสามารถจัดการกับประเด็นเหล่านี้ได้อย่างแยกออกจากกันได้หรือไม่ โดยกล่าวว่า “สันติภาพและความมั่นคงไม่อาจเกิดขึ้นได้โดยปราศจากสิทธิมนุษยชน”

สำหรับกรณีซีเรียและสงครามทั้งหมด “เราต้องโน้มน้าวให้ทุกฝ่ายในความขัดแย้งตระหนักให้ได้ว่า สงครามเหล่านี้จะไม่สามารถมีผู้ชนะได้” หากเข้าใจในตรรกะนี้ จึงจะมีความหวังที่สันติภาพจะเกิดขึ้น

[วีดิทัศน์ เรื่องราวเกี่ยวกับกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ]

สตรีในฐานะผู้ต่อสู้เพื่อสันติภาพ

ปฏิบัติการของสตรีในการสร้างสันติภาพยังคงมีความหวังหรือไม่?

ภายหลังจากการรับรองข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงของสหประชาชาติที่ ๑๓๒๕ ว่าด้วยเรื่องสตรี สันติภาพและความมั่นคง สหประชาชาติได้ขอให้นางเอลเลน จอห์นสัน-เซอร์ลีฟ ซึ่งปัจจุบันดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีของไลบีเรีย และดิฉันจัดทำกรประชุมสถานการณ์จริงของสตรีและเด็กหญิงในสงครามและความขัดแย้ง ภายหลังจากที่ได้รับมอบหมายจาก UNIFEM เราได้เดินทางไปในพื้นที่ความขัดแย้ง ๑๔ แห่งทั่วโลก เริ่มจากในปี ค.ศ. ๒๐๐๑ ในติมอร์ตะวันออกและกัมพูชา เราได้สัมภาษณ์สตรีและเด็กหญิงหลายร้อยคนเกี่ยวกับประสบการณ์ของพวกเขา มันเป็นเรื่องที่น่าเศร้าที่ได้ทราบว่า ไม่ว่าเราจะอยู่ที่กัมพูชาหรือโซมาเลีย โคลัมเบีย หรือเซียร์รา ลีโอน สตรีก็เล่าเรื่องราวเดียวกันเกี่ยวกับกลุ่มชายติดอาวุธซึ่งได้ข่มขืนพวกเธอและได้ลักพาตัวบุตรของพวกเธอไปเป็นทหาร สำหรับวัฒนธรรมในบางประเทศ สามีจะทอดทิ้งภรรยาที่ถูกข่มขืน เพราะคิดว่าการมีภรรยาที่เคยอยู่กับผู้ชายอื่นเป็นการลดเกียรติและศักดิ์ศรีของผู้ชายมากเกินไปที่จะยอมรับได้

รายงานของเราภายใต้หัวข้อ “สตรี สงคราม สันติภาพ” ซึ่งนายโคฟี อันนัน เลขาธิการสหประชาชาติได้นำเสนอต่อคณะมนตรีความมั่นคงในปี ค.ศ. ๒๐๐๒ พร้อมข้อเสนอแนะมากมาย ซึ่งหนึ่งในข้อเสนอแนะคือความจำเป็นในการมีแผนปฏิบัติการแห่งชาติสำหรับการดำเนินการตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงที่ ๑๓๒๕ ฟินแลนด์อยู่ระหว่างการปรับปรุงแผนปฏิบัติการแห่งชาติฉบับที่สามเพื่อเผชิญกับความท้าทายใหม่ ความร่วมมือระหว่างรัฐบาลและภาคประชาสังคม ในระหว่างการเตรียมการเป็นกระบวนการที่ได้เรียนรู้อย่างมากและเป็นประโยชน์ที่สุด เป็นกระบวนการเชิงบวกในตัวของมันเอง ดิฉันยินดีที่ได้ทราบว่ากระทรวงกลาโหมของฟินแลนด์ได้มีส่วนร่วมกับ

กระบวนการนี้อย่างกระทันหัน ในช่วงเวลาดังกล่าว ดิฉันได้ทราบว่าประเทศไทยก็อยู่ในกระบวนการเดียวกัน และกำลังจัดทำแผนปฏิบัติการแห่งชาติของตัวเอง ดิฉันทราบว่าจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยได้รับผลกระทบมายาวนานจากความรุนแรง และดิฉันยังทราบว่าสตรีมีบทบาทที่สำคัญในองค์กรภาคประชาสังคมในภาคนี้ของประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ดิฉันจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า สตรีเหล่านั้นที่มีประสบการณ์ตรงจาก ความรุนแรงจะเป็นส่วนหนึ่งของการหารือในระดับประเทศในเรื่องนี้ ดิฉันขอให้ทุกคนโชคดีกับงานที่สำคัญนี้ และขอให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี ดิฉันมั่นใจว่า เอกอัครราชทูต นางชยุคาริ-เคลวิน ยินดีที่จะแบ่งปันประสบการณ์ของฟินแลนด์ หากประเทศไทยต้องการ

ดิฉันยังเคยเป็นสมาชิกในกลุ่มที่ปรึกษาระดับสูงสำหรับการติดตามสถานการณ์ล่าสุดของ ข้อตกลงความมั่นคง ๑๓๒๕ ในโอกาสที่ครบรอบ ๑๕ ปีของข้อมติฯ ในการนี้ UN Women ได้มอบหมายให้นาง Radhika Coomaraswamy ในฐานะผู้เขียนรายงานหลัก จัดทำรายงานผลการศึกษาระดับโลกภายใต้หัวข้อ “การป้องกันความขัดแย้ง การเปลี่ยนแปลงกระบวนการยุติธรรม การรักษาสันติภาพ” รายงานดังกล่าวจัดทำได้ดีเยี่ยม แต่ดิฉันเศร้าใจที่เราต้องยื่นข้อเสนอแนะที่ได้มีการนำเสนอไปเมื่อ ๑๕ ปีที่แล้วอีกครั้ง เนื่องจากยังมีข้อเสนอจำนวนมากที่ยังไม่ได้ดำเนินการ

อย่างไรก็ดี มีข่าวดีบางประการเช่นกัน กล่าวคือ มีความก้าวหน้าในการจัดการกับความรุนแรงทางเพศในสถานการณ์ความขัดแย้งผ่านกระบวนการศาลระหว่างประเทศและกลไกอื่นๆ เพื่อหาผู้รับผิดชอบ ในช่วงที่ผ่านมา มีข้อตกลงด้านสันติภาพหลายฉบับที่มีบทบัญญัติเฉพาะเกี่ยวกับเพศเพิ่มมากขึ้น หากเทียบกับ ช่วงระยะเวลาก่อนการรับรอง ข้อตกลงความมั่นคงที่ ๑๓๒๕ บุคลากรด้านความมั่นคงที่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อป้องกันและรับมือกับความรุนแรงทางเพศและเพศสภาพมีจำนวนที่เพิ่มขึ้น และมีประเทศที่ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการแห่งชาติหรือยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเพิ่มมากขึ้น

รายงานยังได้แสดงให้เห็นด้วยว่าการเสริมสร้างขีดความสามารถและบทบาทของสตรี และความเท่าเทียมทางเพศมีส่วนช่วยในการหาข้อยุติในการเจรจาสันติภาพและการเสริมสร้างสันติภาพอย่างยั่งยืน ช่วยเร่งการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจ เสริมสร้างความพยายามในการคุ้มครองการปฏิบัติการรักษาสันติภาพและการให้ความช่วยเหลือทางมนุษยธรรม และการเผชิญหน้ากับแนวคิดหัวรุนแรงสุดโต่ง ผลการศึกษาในระดับโลกดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเมื่อใดที่สตรีมีส่วนร่วมในการเจรจาสันติภาพ จะทำให้โอกาสที่ข้อตกลงสันติภาพจะยั่งยืนไปอย่างน้อยสองปีเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐ และโอกาสที่จะยั่งยืนมากกว่า ๑๕ ปีเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๕

มีตัวอย่างความสำเร็จของกิจกรรมของสตรีในการสร้างสันติภาพจำนวนมาก ห้องสถานการณ์ของสตรีชาวแอฟริกา (The African Women's Situation Room) ประสบผลสำเร็จอย่างดีเยี่ยมในการเตรียมการสำหรับการเลือกตั้งในแอฟริกา สตรีได้รับการฝึกอบรมในการดำเนินงานในสถานการณ์ก่อนและระหว่างการเลือกตั้ง โดยจะมีการแจ้งสตรีท้องถิ่นเกี่ยวกับการเลือกตั้ง สิทธิที่จะลงคะแนนเสียงได้อย่างอิสระโดยไม่ถูกกดดันจากญาติพี่น้องเพศชาย มีการให้ความสำคัญกับการรักษาความปลอดภัยในหน่วยเลือกตั้ง โดยมีช่องทางติดต่อโดยตรงกับสถานีตำรวจ นอกจากนี้ ในช่วงการเลือกตั้ง ห้องสถานการณ์ (Situation Room) จะกลายเป็นศูนย์กลางข้อมูลข่าวสารทั้งหมด ทั้งนี้ จากประสบการณ์ที่ผ่านมา มีหลักฐานบ่งชี้เด่นชัดว่า กระบวนการนี้ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี จากไลบีเรีย เซเนกัล เคนยา และในการเลือกตั้งอีกหลาย ๆ ประเทศ สิทธิในการเลือกตั้งที่เท่าเทียมกันถือเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี

ในโคลอมเบีย การเจรจาสันติภาพประสบความสำเร็จและทำให้สงครามกลางเมืองที่ยืดเยื้อยาวนานสิ้นสุดลงโดยมีการจัดทำความตกลงสันติภาพขึ้น ซึ่งเป็นที่ประจักษ์ว่าการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของกลุ่มสตรีโคลอมเบียเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การเจรจาสันติภาพบรรลุผลสำเร็จ ในกัวเตมาลา สตรีมีบทบาทในการตัดสินใจในกระบวนการสันติภาพ และในไลบีเรีย สตรีได้รับการยกย่องถึงความเข้มแข็งของพวกเธอในการ

จัดการประท้วงเงียบโดยแต่งชุดขาวและนั่งรวมกลุ่มประท้วงเพื่อกดดันให้ประธานาธิบดีชาร์ลส์ เทเลอร์ เริ่มการเจรจาสันติภาพ วิธีการที่กลุ่มสตรีใช้ในการเรียกร้องสันติภาพมักจะเป็นวิธีที่ค่อนข้างนอกรอบ แต่มีประสิทธิผล อย่างไรก็ตาม น่าเสียดายที่ขบวนการต่อสู้ของผู้ปกป้องสันติภาพกำลังเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ซึ่งผลงานที่มีคุณค่าด้านสันติภาพของพวกเขาควรได้รับการยกย่อง

อีกกรณีตัวอย่างที่พิเศษยิ่งคือ เมื่อหลายปีก่อน บรรดาองค์การสตรีแอฟริกาได้ร่วมกันจัดการประชุมก่อนการประชุมสุดยอดผู้นำสหภาพแอฟริกา ณ กรุงแอดดิส อบาบา โดยตลอดระยะเวลา ๓ - ๔ วัน ได้ร่วมกันจัดทำระเบียบวาระการประชุมของการประชุมสุดยอดผู้นำสหภาพแอฟริกาจากมุมมองทางเพศสภาพภายใต้ชื่อว่า “การประชุมว่าด้วยเพศสภาพคือวาระของฉัน” ผลลัพธ์ของการประชุมดังกล่าวคือ ข้อเสนอหรือรายการข้อเรียกร้องต่อประมุขของรัฐต่างๆ ซึ่งถือเป็นปรากฏการณ์ใหม่ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนเท่าที่ดิฉันทราบ ในทวีปอื่นๆ ไม่เคยมีการประชุมเกี่ยวกับเรื่องเพศสภาพในลักษณะนี้ที่จัดทำก่อนการประชุมสุดยอดผู้นำ

ประสบการณ์ของประเทศอื่น ๆ ในบางกรณีอาจเป็นประโยชน์เพื่อดำเนินการยุติความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ตามที่ดิฉันได้กล่าวมาก่อนหน้านี้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้สตรีได้ร่วมในกระบวนการเจรจาสันติภาพ และไม่ใช่เพียงในฐานะผู้สังเกตการณ์ภายนอก เพื่อให้การเจรจามีโอกาสประสบความสำเร็จมากที่สุด

วันนี้ เรายืนอยู่ ณ จุดใด

นายอันโตนิโอ กูแตร์เรส เลขาธิการสหประชาชาติ เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์อันยาวนานในสาขานี้ ดิฉันรู้สึกยินดีที่นายกูแตร์เรส ได้ประกาศให้สิทธิมนุษยชนและการป้องกันเป็นหนึ่งในประเด็นที่ควรจะเน้นให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก แม้ดิฉันและสตรีอีกหลายคนรู้สึกผิดหวังที่รัฐสมาชิก UN ยังคงไม่แต่งตั้งสตรีให้ดำรงตำแหน่งสูงสุดของ UN อย่างไรก็ตาม

ความจริงก็คือผู้สมัครที่ดีที่สุดได้ชนะการคัดเลือก และเราหวังว่า เขาจะช่วยยกระดับความน่าเชื่อถือขององค์การระดับโลกนี้ การสร้างสันติภาพในซีเรียประสบความสำเร็จเพราะกฎระเบียบที่ย่างยากของคณะมนตรีความมั่นคงเกี่ยวกับสิทธิยับยั้งของสมาชิกถาวร

สหประชาชาติมีจุดอ่อน แต่ว่าตลอดหลายปีที่ผ่านมา หน่วยงานของ UN ตลอดจนโครงการ เช่น Justice Rapid Response หรือ Global Centre for the Responsibility to Protect หรือ Sustaining Peace Framework ซึ่งเป็นความคิดริเริ่มที่ค่อนข้างใหม่ ได้แสดงให้เห็นถึงก้าวสำคัญในการแก้ไขอุปสรรคเชิงโครงสร้างของระบบพหุภาคี

เมื่อไม่นานมานี้ ICRC ได้ตีพิมพ์ผลการศึกษาน่าสนใจเรื่อง People on War ค.ศ. ๒๐๑๖ ผู้คนที่ใช้ชีวิตอยู่ในประเทศที่มีผลกระทบจากการขัดกันทางอาวุธได้ถูกถามว่าพวกเขาเชื่อว่ากฎว่าด้วยการสงครามยังคงมีความหมายอยู่หรือไม่ พวกเขาตอบว่าเชื่อและมากกว่าสองในสามของผู้คนที่ใช้ชีวิตอยู่ในประเทศเหล่านี้ยังคิดว่า ควรจะมีการกำหนดขอบเขตในการต่อสู้ เกือบครึ่งหนึ่งของผู้ที่ถูกสัมภาษณ์ในประเทศที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งเชื่อว่ากฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศป้องกันไม่ให้เกิดสงครามร้ายแรงขึ้น แต่ผลการศึกษานี้ก็ได้แสดงด้วยว่า ผู้คนกำลังยอมจำนนแล้วว่าการตายของพลเรือนเป็นเรื่องธรรมดาของสงคราม พวกเราจะต้องปรับเปลี่ยนแนวความคิดนี้

ทัศนคติของผู้คนจากทั่วทุกมุมโลกดูเหมือนจะแข็งแกร่งเพิ่มมากขึ้น ความแบ่งแยกระหว่างผู้คนมีมากกว่าสิ่งที่หลอมรวมพวกเขาไว้ด้วยกัน ทัศนคติที่แข็งแกร่งขึ้นนี้ก่อปรกับข้อเท็จจริงที่ว่า ประชาชนในหลายประเทศต้องเผชิญกับผู้คนที่ไม่มีความสุขจำนวนมากซึ่งพยายามหลบหนีสงคราม ความคิดสุดโต่ง และผลกระทบเชิงลบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดูเหมือนจะทำให้ผู้คนมีทัศนคตินิยมการใช้กำลังทางทหารมากขึ้น และคนจำนวนไม่น้อยได้ยอมรับวิธีการยุติความขัดแย้งโดยการใช้อาวุธแทน

วิธีการเจรจา รวมทั้งมีความคิดแบ่งแยกระหว่าง “พวกเรา” กับ “พวกเขา” แพร่หลาย
ขึ้น ซึ่งความคิดนี้มักจะนำไปสู่จุดจบที่น่าเศร้าเสมอ

ในขณะนี้ ทะเลบอลติกและอ่าวฟินแลนด์ที่เรามองว่าเป็นทะเลแห่งสันติภาพ
ได้กลายเป็นพื้นที่ฝึกซ้อมทางทหารของรัสเซีย จีน และต่อมาเป็นของสหรัฐอเมริกาและ
เหล่าประเทศนอร์ดิก ประเทศเหล่านี้เป็นมิตรประเทศ แต่การแสดงแสนยานุภาพทาง
ทหารก่อให้เกิดความหวาดกลัวแก่พลเรือน ดิฉันไม่ได้ลืมว่าดิฉันเคยเป็นรัฐมนตรี
กระทรวงกลาโหมและยังเป็นผู้รักชาติ แต่ดิฉันไม่ชอบสถานการณ์ที่เกิดขึ้นนี้

ดิฉันเป็นคนคิดเชิงบวกตั้งแต่เกิด ไม่อย่างนั้นดิฉันคงไม่มาอยู่กับพวกคุณในวันนี้ คำกล่าว
ของดิฉันอาจฟังดูเป็นการมองโลกในแง่ร้ายมาก ซึ่งดิฉันก็ต้องขอโทษด้วย เราจะต้องเข้าใจ
ซึ่งกันและกัน ร่วมมือกันเพื่อสันติภาพ และให้การสนับสนุนแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกคนที่อุทิศตน
ทำงานอย่างกล้าหาญเพื่อนำสันติภาพและความยุติธรรมมาสู่โลก

ขอขอบคุณ
